

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА“

- Материјал за рани јавни увид -

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА“

- Материјал за рани јавни увид -

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е - 2606

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕРИ

Владимир
С. Нихлер

дипл. инж. арх.

Број лиценце 100 0265 15

Свјетлана Реко, дипл. инж. арх.

Број лиценце 100 0143 10

В.Д. ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић, дипл. правник

Нови Сад, мај 2017. године

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:	мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. мр Драгана Дунчић
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић
СТРУЧНИ ТИМ: Претежна намена површина, посебна намена простора и концепција развоја:	мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Природна добра:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Непокретна културна добра:	Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Карактер предела:	мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Природни услови и ресурси:	Марина Митровић, мастер проф.геогр. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. Милан Жижић, дипл.инж.маш. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Мрежа насеља и јавне службе:	мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. Наташа Симичић, дипл.прост.планер
Становништво:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план. Марина Митровић, мастер проф.геогр
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.
Водна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Енергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек. Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине, заштита од елементарних непогода:	др Тамара Зеленовић Васиљевић Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Одбрана земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Начин и ограничења у коришћењу простора, општи циљеви и очекивани ефекти:	Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. Оливера Његомир, дипл.матем. Злата Хома Будински, геод.техн. Драгана Матовић, оператер Ђорђе Кљаић, геод.техн. Душко Ђоковић, копирант

	 8000043886694	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активно привредно друштво

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO
PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM
VOJVODINE NOVI SAD

Скраћено пословно име JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина Нови Сад - град

Место Нови Сад, Нови Сад - град

Улица Железничка

Број и слово 6/III

Спрат, број стана и слово / /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 16. фебруар 1959

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ) 100482355

Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни

355-3200222069-04
840-714743-84
160-416883-48

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

14. фебруар 2013

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име Презиме
ЈМБГ
Функција
Ограничење
супотписом

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име Презиме
ЈМБГ

Чланови надзорног одбора

1. Име Презиме
ЈМБГ
2. Име Презиме
ЈМБГ

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Пословно име

Подаци о капиталу

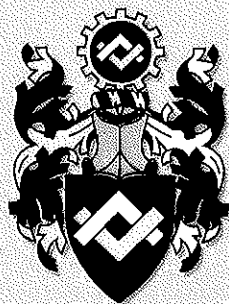
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002
износ(%)	
Сувласништво удела од	100,00000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002

Забелешбе	
1	Тип
	Датум
	Текст
	21. септембар 2005
	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Владимир С. Пихлер

дипломирани инжењер архитектуре

ЛИБ 01079074048

одговорни планер

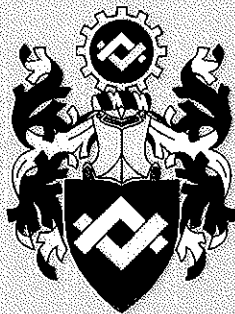
Број лиценце
100 0265 15

У Београду,
30. априла 2015. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милисав Дамњановић
дипл. инж. арх.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Свјетлана М. Реко

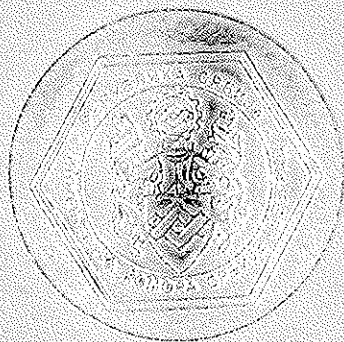
дипломирани инжењер архитектуре

JMB 2709964135009

одговорни планер

Број лиценце

100 0143 10

У Београду,
25. марта 2010. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА	2
2. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	3
2.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	3
2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године	3
2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ)	6
2.2. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	9
2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе	9
2.2.2. Извод из Измена и допуна Просторног плана инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница)	10
2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин	11
2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд-Суботица-државна граница (Келебија)	12
2.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (Преклапа се са овим планом у општини Темерин - КО Темерин)	12
2.2.6. Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ (Преклапа се са овим планом у општини Жабаљ (КО Ђурђево, КО Жабаљ и КО Госпођинци), Темерин (КО Темерин) и Врбас (КО Равно Село и Савино Село)	12
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА	14
3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	14
3.1.1. Карактер предела	14
3.1.2. Природне вредности	15
3.1.2.1. Природна добра	19
3.1.2.2. Природни ресурси	21
3.1.3. Непокретна културна добра	22
3.1.4. Становништво	23
3.1.5. Мрежа и функције насеља	23
3.1.6. Јавне службе	24
3.1.7. Привреда	24
3.1.8. Инфраструктура	25
3.1.8.1. Водна и комунална инфраструктура	25
3.1.8.2. Саобраћајна инфраструктура	26
3.1.8.3. Енергетска инфраструктура	28
3.1.8.4. Електронска комуникациона инфраструктура	28
3.1.9. Стање животне средине	29
3.1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације	30
3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	31
3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	33
4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	33
5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ОСНОВНИХ ПАРАМЕТАРА ЗА ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	35
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА ЗА ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	35

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Назив графичког приказа	Размера
1.	Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина	1:50000
2.	Заштита природних и културних добара	1:50000

В) ПРИЛОГ

- Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене парка природе „Јегричка“ („Службени лист АПВ“, број 18/17)
- Одлука о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину („Службени лист АПВ“, број 18/17)

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ:

Слике:

Слика 1. Обухват Просторног плана 2

Табеле:

Табела 1: Обухват Просторног плана.....	3
Табела 2. Споменици културе од изузетног значаја	22
Табела 3. Споменици културе и знаменита места од великог значаја	22
Табела 4. Споменици културе	23
Табела 5. Укупан број становника и домаћинстава	23
Табела 6. Системи за наводњавање.....	25
Табела 7. Површине које се наводњавају.....	26

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ („Службени лист АПВ“, број 18/17), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 18/17).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Просторни план подручја посебне намене се доноси за подручје које захтева успостављање посебног режима организације, уређења, коришћења и заштите простора у циљу истицања културно-историјских, природних и амбијенталних вредности, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14).

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе реализације стратешких приоритета у области заштите предела, уређења и унапређења природних добара, који су утврђени Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11). Простор који је обухваћен Просторним планом, захтева посебне режиме заштите, организације, уређења и коришћења, због природних, предеоних и амбијенталних вредности.

На основу Закона о планирању и изградњи, а ради упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за развој просторних целина и ефектима планирања, приступило се изради **материјала за рани јавни увид**.

Карактер предела и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције, међу којима је и Јегричка. Ови водотоци представљају подручја од посебног значаја као оазе аутохтоних екосистема у аграрном окружењу ораница и насеља. Парк природе „Јегричка“ у хидролошком смислу представља најдужу аутохтону реку у Бачкој, која је своје корито усекла у јужну бачку терасу. Корито Јегричке представљало је систем повезаних бара, кроз које је вода отицала све до ушћа у Тису, а њен средишњи део тока, прати стална динамика плављења обалног појаса. Услед промена водног режима омогућен је развој специфичне водене (акватичне) флоре и вегетације.

Заштићено подручје својим депресијама и воденим током представља еколошки коридор према реци Тиси, градећи националну еколошку мрежу, која је повезана са паневропском еколошком мрежом. Мозаик станишта омогућиће размножавање слабо покретљивим врстама и допринеће очувању структуре њихових метапопулација. Заштитом Парка природе „Јегричка“ кроз израду овог планског документа, остварује се општи циљ очувања биолошке разноврсности. Тиме се обезбеђује очување јединственог предела бачког водотока и подручја од ког зависи опстанак виталнијих популација биљних и животињских врста, као и увид у геоморфолошку и хидролошку прошлост овог дела Панонске низије.

Улога водотока Јегричке, као природног пречистача воде, унапредиће се кроз израду овог планског документа, чиме ће се обезбедити функционалност екосистема водотока и његовог окружења, прописивањем одговарајућих мера заштите, начина уређења и коришћења простора, дефинисањем правила уређења и грађења овог специфичног подручја.

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА

Одлуком о изради Просторног плана утврђена је оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

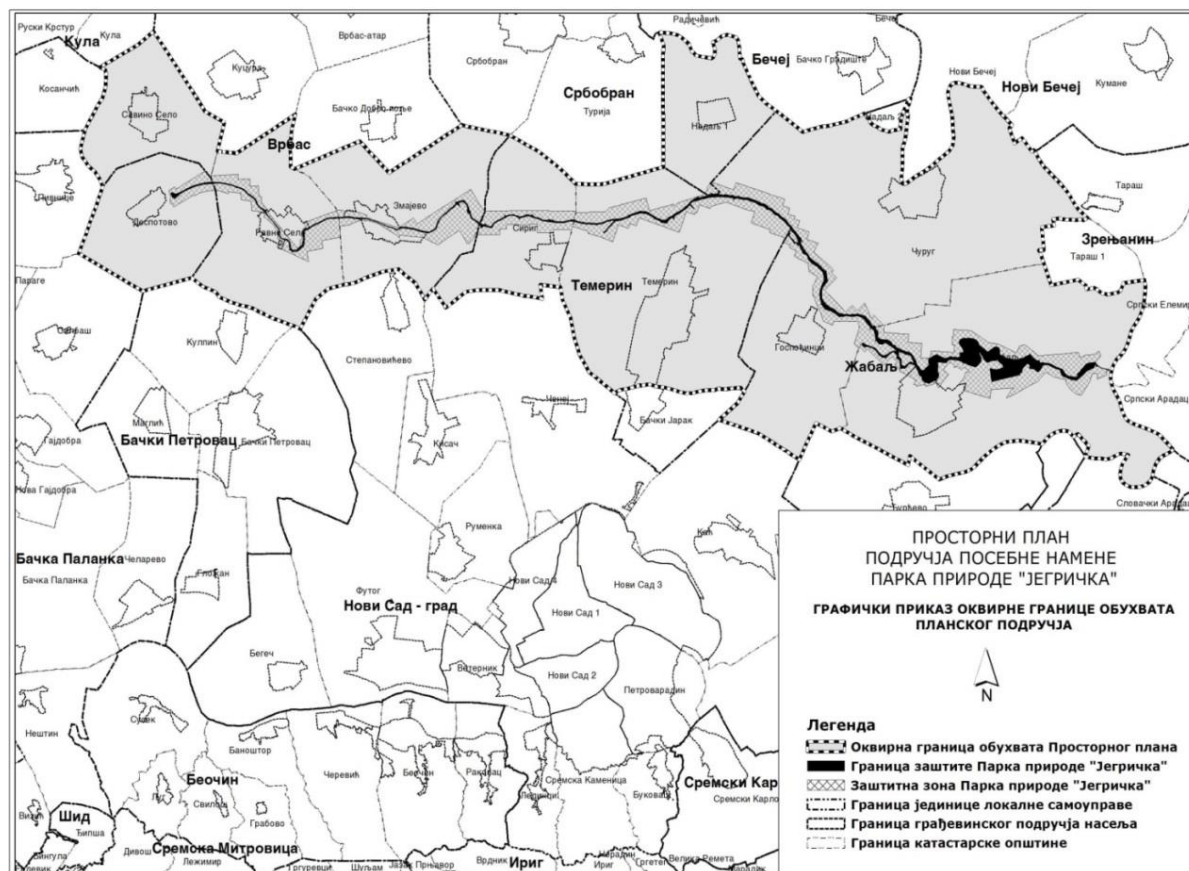
Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тремеђи катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, од ове тремеђе граница иде у правцу истока пратећи северну границу катастарских општина Савино Село, Равно Село, Змајево, Сириг, Темерин, Надаљ 1, Чуруг и Жабал до тремеђе катастарских општина Жабал, Српски Арадац и Мошорин.

Од ове тремеђе, граница скреће у правцу запада пратећи јужне границе катастарских општина Жабал, Госпођинци, Темерин, Сириг, Змајево, Равно Село и Деспотово, до тремеђе катастарских општина Деспотово, Силбаш и Пивнице.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу севера пратећи западне границе катастарских општина Деспотово и Савино Село, до тремеђе катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, почетне тачке описа.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 695 km².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу - Слика бр. 1.

Слика 1. Обухват Просторног плана

Преглед подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана, који обухвата делове пет територија јединица локалних самоуправа, дат је у Табели бр. 1.

Табела 1: Обухват Просторног плана

Р. бр.	ОПШТИНА	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА (КО)			НАСЕЉЕ		
		Укупно у општини	Укупно у обухвату Просторног плана	Назив КО у обухвату Просторног плана	Укупно у општини	Укупно у обухвату Просторног плана	Назив насеља у обухвату Просторног плана
1.	Бачка Паланка	15	1	Деспотово	14	1	Деспотово
2.	Врбас	8	3	Савино Село	7	3	Савино Село
				Равно Село			Равно Село
				Змајево			Змајево
3.	Темерин	3	2	Сириг	3	2	Сириг
				Темерин			Темерин
4.	Србобран	4	1	Надаљ 1	3	-	Надаљ
5.	Жабал	4	3	Чуруг	4	3	Чуруг
				Госпојинци			Госпојинци
				Жабал			Жабал
Σ	5	34	10		31	9	

2. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

Планови вишег реда су: Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Концепција заштите, уређења и коришћења **природног наслеђа** заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима обухваћеним наведеним мрежама.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста; успостављању тзв. „еколошких мрежа“; идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Планским исказима ППРС-а датим у оквиру заштите и одрживог коришћења природног наслеђа, за подручје Јегричке се предлаже стицање међународног статуса заштите и уписа на Рамсарску листу¹.

Концепт **предела** као целине у ППРС, је постављен као важна окосница управљања простором у Србији. Тако су предели ППРС, у односу на степен и тип модификације, доминантне процесе који контролишу дати простор и карактер утицаја човека на предео, подељени на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Србије је очување и унапређење карактера предела, као фактора који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја.

¹ Рамсарска конвенција је конвенција о мочварама међународне важности као стаништима водених птица (Рамсар, Иран, 1971. године)

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција **заштите биодиверзитета** Републике Србије се заснива на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити и великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста; успостављању тзв. „еколошких мрежа“; идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Основни циљ **заштите и одрживог коришћења природног наслеђа** је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

У планском периоду Јегричка задржава статус проглашеног заштићеног подручја. Предлаже се стицање међународног статуса Јегричке, уписом у Рамсарску листу.

Основни циљ **управљања шумама** у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо **ловно газдовање** подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Просторним планом Републике Србије заштита **пољопривредног земљишта** се заснива на очувању екосистемских, агроеколошких, економских, предеоних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехрамбених производа.

Основни циљ просторног развоја туризма у Републици Србији је остваривање концепта одрживог развоја туризма као и заштита и уређење туристичких простора, уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Оперативни циљеви просторног **развоја туризма** су: комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде; резервација, заштита и активирање нових туристичких производа; јачање постојећих туристичких производа; изградња туристичке инфраструктуре и унапређење система туристичке сигнализације, као и информатичка и истраживачка подршка развоју туризма.

Концепција заштите и унапређења **животне средине у Републици Србији** заснива се на:

- Очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- Заштити природних вредности кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;

- Планирању на основама одрживог развоја, односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући "еколошки" капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- Процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према просторној диференцијацији животне средине у ППРС, дефинисаној на основу стања и мера заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на категорију, подручје обухваћено Просторним планом, највећим делом припада подручју веома квалитетне животне средине (парк природе) и угрожене животне средине (грађевинска подручја насеља и радне зоне у обухвату Просторног плана).

Савремени концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од **природних непогода** и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

ППРС-ом је утврђена дугорочна стратегија **уређења, заштите и коришћења вода** на подручју Србије и АП Војводине. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да она морају да буду потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ. То се посебно односи на спровођење следећих ставова Директиве: комплексна заштита вода и хармонизација водопривредних и еколошких циљева; интегрално управљање водама у оквиру система на нивоу већих речних сликова; реална економска политика која омогућава самофинансирање сектора вода; економска цена воде као мера рационализације потрошње уз стриктно поштовање принципа: корисник плаћа, загађивач плаћа, потпуна накнада трошкова у које су укључени и сви трошкови заштите вода и слива.

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Простор обухваћен овим Планом припада Бачком речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки ХС ДТД, ХС Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточности, ХЕ Северна Бачка, ППОВ).

У области **саобраћајне инфраструктуре**, ППРС је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Просторног плана.

У оквиру концепта *путног (друског)* саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- Државни пут I реда бр.1 (бр.22)² (Е-75) (Roeszke) - граница Мађарске - Хоргош – Суботица – Бачка Топола – Србобран – Нови Сад – Инђија – Стара Пазова – граница АПВ (Нови Бановци);
- Државни пут II реда бр.100² (бр.22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова – Београд.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

² Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:

ДП бр.24 је ДП I6 реда бр.11, а није више државни пут општини Суботица,

ДП бр. 22 (Е-75) је ДП Iа реда бр.1; ДП бр.22.1 је ДП II реда бр.102; ДП бр.17.1 је ДП I реда бр.12.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Е 85 коридор X: (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија);
- Нови Сад - Сајлово - Римски Шанчеви – Орловат.

Планира се ревитализација ових пруга (приоритет коридор X), у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Концептом *ваздушног саобраћаја* у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Новом Саду (Ченеј), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Сви делови *мреже унутрашњих пловних путева* у Србији су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије. У склопу обухвата Просторног плана налази се међудржавни/међународни пловни пут реке Тисе, као унутрашњи пловни пут међународног значаја (класа IV) и канали из система ОКМ ХС ДТД.

Основни приоритет развоја **енергетике** је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима (нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом).

Поред технолошке модернизације објеката, развој **електроенергетске преносне мреже** условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење **обновљивих извора енергије (ОИЕ)**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Основни циљ у планском периоду је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење **минералних сировина и подземних вода**, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), подразумева:

- интензивирање и финализовање основних геолошких и хидрогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама познатих лежишта;
- коришћење научних сазнања у сврху проналажења нових, економски значајних концентрација минералних сировина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовање и примењивање еколошких услова и стандарда и најбољих доступних техника заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова.

2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ)

Основни циљ **заштите вредности карактера предела** АП Војводине је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.

У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, простор Аутономне покрајине (у даљем тексту: АП) Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвајају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

Основна концепција **заштите природних добара и биодиверзитета**, заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Према РПП АПВ, Јегричка задржава статус проглашеног заштићеног подручја као парк природе, а једна од приоритетних активности у области заштите је и ревизија њеног статуса. Јегричка представља Међународно значајно подручје за птице (IBA) и утврђено еколошки значајно подручје.

Основни циљ **развоја шумарства и ловства** је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Одрживо коришћење и очување **пољопривредног земљишта** мора се спроводити успостављањем мера заштите његових економских, агроеколошких, екосистемских, предеоних, социокултурних и других функција и усклађивањем са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

У односу на издвојене **туристичке дестинације** према РПП АПВ, подручје обухваћено Просторним планом припада туристичкој дестинацији Доње Потисје. Кључни туристички производи са одређеним видовима туризма су: екотуризам (посматрање птица, едукативни и научноистраживачки туризам, рекреативни туризам), излетнички, ловни и риболовни туризам. Јегричка са својом околином представља и место погодно за организовање разноврсних спортско-манifestационих и културних активности, а постоји могућност укључивања Јегричке у развој и унапређење наутичког туризма.

Коришћење **геолошких ресурса** АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, а који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Заштита и коришћење **водног ресурса** подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода. На овај начин се омогућава рационално и вишенаменско коришћења вода (пловидба, рекреативне и туристичке активности, порибљавање и сл.).

Развој **енергетике** подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака и негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи, изградњу преносних објеката за повезивање са суседним конзумима и изградњу нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењем поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Повећање **енергетске ефикасности** потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

У складу с тим предвиђене су активности на:

- завршетак изградње друге половине аутопута у дужини од 107 km;
- Хоргош - Нови Сад (Коридор Хb), рехабилитација постојеће коловозне траке;
- реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута (М-7) I реда Нови Сад - Зрењанин и активности на реализацији изградње планираног државног пута I реда од Зрењанина до државне границе према Темишвару.

У оквиру концепта развоја **железничке мреже** АП Војводине први приоритет је реконструкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица, магистралне пруге Е 85 коридор Х: - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија), као и ревитализација и модернизација у складу са приоритетним потребама и могућностима финансирања, регионалне пруге, Нови Сад – Сајлово – Римски Шанчеви – Орловат.

Такође у периоду после 2015. године планиране су и активности на прузи веома значајној за међурегионално повезивање (ДКТМ регија): Темишвар – Крчани - Јаша Томић - Сечањ – Зрењанин – Жабал – Нови Сад – Парагово – тунел Фрушка гора - Врдник - Рума.

У РПП АП Војводине, осим већ дефинисане међународне **бициклистичке стазе** (ЕуроВело - европска мрежа бициклистичких рута, рута 11 уз Тису) утврђене су и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема ДТД. За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе и паркови природе.

Унапређење и развој **речног транспорта** треба планирати рехабилитацијом унутрашњих водних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској пловној мрежи. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији како на каналима ДТД тако и на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара. У обухвату Просторног плана налази се међудржавни/међународни пловни пут реке Тисе, као унутрашњи пловни пут међународног значаја (класа IV) и канали ОКМ ХС ДТД.

Према РПП АПВ, основни циљ у области **заштите животне средине** је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој предметно подручје спада у подручја **веома квалитетне животне средине**.

У области **управљања отпадом** дефинисана је неопходност удруживања општина у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

Основни циљ у области **заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса** је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

2.2. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

1. Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15);
2. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Службени гласник РС“, бр. 69/03, 36/10, 143/14 и 81/15);
3. Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин („Службени лист АПВ“, број 19/17)
4. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Суботица - државна граница (Келебија) („Службени гласник РС“, број 32/17);
5. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ“, број 14/15);
6. Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ („Службени гласник РС“, број 119/12 и 98/13).

2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе

Обухват овог Просторног плана се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе и обухвата поред дела еколошког коридора и његове заштитне зоне на десној обали реке Тисе у делу територије општине Жабаљ (део КО Ђурђево, део КО Жабаљ, део КО Чуруг).

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја и чине га река Тиса са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса³.

Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта⁴. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама). Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

³ У складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10)

⁴ Чл. 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

На подручју обухвата Плана утврђен је висок степен разноврсности, не само станишта, него и степена деградације просторних целина значајних за очување биолошке разноврсности. Посебна намена Плана дефинисана је у следећим целинама:

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама
- Станишта ван еколошког коридора Тисе.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе и
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијалних елемената еколошке мреже на предметном простору, овим Планом се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

Спровођење Плана односи се на површине под режимом посебне намене, а реализује се кроз:

- директну примену Плана у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора;

Смернице за спровођење дате су детаљније за:

- грађевинско земљиште у еколошком коридору и
- грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:

- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог Плана, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог Плана.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намена заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намена није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим Планом.

2.2.2. Извод из Измена и допуна Просторног плана инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница)

Подручје Просторног плана инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 Хоргош - Батајница (у даљем тексту: ППИК Е-75) обухвата простор укупне површине од 211048 ha.

ППИК Е-75 и Просторни план се преклапају на територији општина Врбас и Темерин. Планска решења из ППИК Е-75 се примењују и као таква се не уграђују у Просторни план.

На делу територије општина Врбас и Темерин обухвата:

- Врбас: катастарска општина Змајево;
- Темерин: катастарска општина Сириг.

У зони обухвата Просторног плана се налазе деонице аутопута Е-75:

Деоница Врбас - Нови Сад север се пружа од денивелисаног укрштања - петље аутопута Е-75 и М-3⁵ Врбас - Србобран, тј. на стационажи 80+959 и пружа се до планиране прикључне наплатне станице „Нови Сад север“ km 109+282.

⁵ Донета је Уредба о категоризацији државних путева: у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-3 је ДП Iб реда бр. 15; М-22.1 је ДП IIа реда бр. 100; Р-104 је ДП IIа реда бр. 112; Р-127 је ДП IIа реда бр. 113; Аутопут Е-75 је ДП Iа реда бр. 1.

Аутопут на овој деоници има облик земљаног тупа у облику плитког насипа са трасом на равничарском терену који пружа готово оптималне услове за обликовање трасе и вођење саобраћаја. Ова деоница аутопута има пружање ван урбаних и руралних простора. Аутопут Е-75 се на стационожи 81+503 укршта са каналом система ДТД, где омогућава пловност пловила, као и везу између атара, а обезбеђује и пролаз за дивљач. Овај правац се наставља тако да на стационожи 82+200 аутопут прелази изнад пруге Бечеј-Врбас обезбеђујући попречни профил пруге према условима надлежне железничке институције. На стационожи 93+724 аутопут Е-75 се пресеца са Р-104⁶ Змајево - Сириг - Жабал и то у виду денивелације - петље која омогућава субрегионалну везу између важнијих привредних центара. Аутопут на овој деоници има два паралелна правца М-22.1⁶ и Р-127⁶ који омогућују кретања возила без плаћања путарине. Дуж ове деонице је изграђено пет денивелација у облику натпутњака где атарски путеви преко аутопута повезују сировинско залеђе - атаре са руралним срединама.

На **деоници аутопута Жедник - Врбас** има четири денивелације - петљи и 10 денивелација у виду натпутњака, од тога три натпутњака обезбеђују функционисање локалних путева, док седам натпутњака обезбеђује функционисање система атарских путева око аутопута без већих нултих вожњи до околних урбаних центара. Аутопут Е-75 на овој деоници пресеца значајан железнички правац који гравитира регионалном центру Новом Саду тј. пресеца пругу (Нови Сад)-Распутница Сајлово-Римски шанчеви-Орловат стајалиште на стационожи 110+116. Ова денивелација у виду надвожњака израђена је према условима железнице, с тим да је вођено рачуна о економичности изградње објеката. Овај објекат омогућује и кретање дивљачи са једне на другу страну аутопута.

Е-75

Назив петље	Стационожа	Изграђеност
укрштање Сириг	93+754	изграђена
Натпутњак, подвожњак	Оријентациона стационожа	Општина
натпутњак	89+800	Нови Сад
натпутњак	96+660	Нови Сад

На подручју коридора аутопута Е-75 (а на подручју обухвата Просторног плана) предвиђена су следећа паркиралишта (П):

Бр.	Страна у правцу раста стационоже	Стационожа	Изграђеност	Радни назив	Врста
1	десна	92+506	изграђено	„Змајево“	П
2	лева	95+500 ⁶	изграђено	„Сириг“	П
	десна	95+500 ⁷	изграђено	„Сириг“	П

ППИК Е-75 у домену железничке инфраструктуре планира реконструкцију и модернизацију железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у реконструкцију и очекиване добити током експлоатационог периода.

2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин

Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин се преклапа са овим Просторним планом у општини Жабал: КО Ђурђево, КО Госпођинци, КО Жабал.

Планска решења из Плана инфраструктурног коридора се примењују и као таква се не уграђују у овај Просторни план.

⁶ Наплатна станица „Сириг“ се укида и пренамењује у паркиралиште.

2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Суботица - државна граница (Келебија)

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Суботица - државна граница (Келебија) се преклапа са овим Просторним планом у општини Врбас - КО Змајево. Планска решења из Плана инфраструктурног коридора се примењују и као таква се не уграђују у овај Просторни план.

2.2.5. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (Преклапа се са овим планом у општини Темерин - КО Темерин)

Један од основних принципа просторног и регионалног аспекта развоја подручја посебне намене овог инфраструктурног коридора је да се успостави и очува равнотежа између просторног развоја подручја посебне намене - трасе планираног нафтовода и мреже насеља у окружењу, односно да се у обухвату Просторног плана, обезбеди брз и јефтин транспорт нафте, повећа економски утицај, запосли локално становништво, као и да обезбеди одрживо коришћење природних ресурса и квалитетно унапређења биодиверзитета.

Заштитни појас цевовода ширине од по 200 m са сваке стране, рачунајући од осе нафтовода, је појас у коме нафтовод утиче на друге објекте и други објекти утичу на сигурност нафтовода.

У појасу ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода, након изградње нафтовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је нафтовод или продуктовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

У појасу ширине 5 m на једну и другу страну (радном појасу), рачунајући од осе нафтовода, није дозвољено садити дрвеће и друго растине чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

У радном појасу нафтовода и продуктовода не могу се изводити радови и друге активности осим пољопривредних радова дубине до 0,5 метара без писменог одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник нафтовода или продуктовода.

У радном појасу нафтовода и продуктовода могу се градити само објекти који су у функцији нафтовода и продуктовода.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад нафтовода и продуктовода.

Смернице за спровођења Плана су следеће:

1. Директна примена плана обухвата радни појас нафтовода ширине око 10 m, ужу зону заштите ширине 60 m и ширу зону заштите ширине 400 m са елементима детаљне разраде и свим подацима и условима за издавање локацијске дозволе.
2. У осталом делу обухвата Плана дају се смернице за спровођење Просторног плана у другим просторним и урбанистичким плановима.
3. У појасу контролисана изградња нафтовода Управљачи заштићених подручја као и Управљачи инфраструктурних система су у обавези имплементације решења овог плана у својим секторским плановима и програмима.

2.2.6. Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ (Преклапа се са овим планом у општини Жабаљ (КО Ђурђево, КО Жабаљ и КО Госпођинци), Темерин (КО Темерин) и Врбас (КО Равно Село и Савино Село).

Општи циљ израде овог Просторног плана је изградња и функционисање дела коридора транснационалног гасовода „Јужни ток“ кроз Србију који ће допринети просторној и енергетској интеграцији Србије у европско окружење редовном, стабилном и еколошки оправданом снабдевању гасом потрошача у Србији, као и транзиту гаса ка државама средње и западне Европе.

Просторни развој подручја коридора транснационалног гасовода засниваће се на остваривању следећих **оперативних циљева**:

- резервисању простора за реализацију објеката система транснационалног гасовода;
- установљавању зона заштите и спровођењу режима зона заштите гасовода, а у циљу спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица хазарда на систему;
- одржавању функционалности и омогућавању планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима система гасовода;
- измештању мањег броја објеката из уже зоне заштите гасовода, уз просторни развој система којим се расељавања своде на најмању могућу меру;
- максималном очувању и мониторингу утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору гасовода и његовој контактної зони;
- минимизирању негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његове контактне зоне; и унапређењу квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента;
- јачању привредне конкурентности и територијалне кохезије са реализацијом транснационалног гасовода и развојем остале планиране гасоводне инфраструктуре.

Зоне заштите гасовода: Планским решењем утврђује се енергетски коридор транснационалног гасовода у укупној ширини од 600,0 m.

У оквиру овог енергетског коридора утврђују се следећи **појасеви – зоне заштите гасовода**:

а) **за транснационални гасовод:**

- **појас непосредне заштите** (експлоатациони појас) обострано од осе гасовода и границе грађевинских парцела објеката гасовода је ширине 10,0 m на шумском земљишту, односно 25,0 m на пољопривредном земљишту;
- **појас уже заштите** обострано од границе појаса непосредне заштите је ширине 90,0 m на шумском земљишту, односно 75,0 m на пољопривредном земљишту, то јест граница појаса уже заштите је на 100,0 m од осе гасовода;
- **појас шире заштите** (појас детаљне разраде) обострано од границе појаса уже заштите је ширине 100,0 m, то јест граница појаса шире заштите је на 200,0 m од осе гасовода;
- **појас контролисане изградње** јесте појас између границе појаса шире заштите и границе коридора, то јест границе Просторног плана.

У току изградње гасовода успоставља се радни појас у ширини од 32,0 m до 45,0 m од осе коридора гасовода.

На територији општине Жабал коридор гасовода, пружајући се у правцу севера, обилази грађевинско подручје насеља Ђурђево, затим се укршта са и ДП I реда бр. 7, даље у правцу севера пролази на око 1,7 km западно од грађевинског подручја насеља Жабал, где мења правац ка северозападу пролазећи на око 850 m јужно од грађевинског подручја насеља Госпођинци, даље опет мења правац ка северу, укршта се са ДП II реда бр. 104, затим поново мења правац ка северозападу и наставља ка општини Темерин.

На територији општине Темерин коридор гасовода задржавајући генерални правац северозапада, обилази са североисточнеи северне стране грађевинско подручје насеља Темерин, затим се укршта са ДП II реда бр. 101, након чега на око 1,5 km северозападно прелази преко Јегричке и даље преко локалитета „Тулабарски салаши“ (КО Темерин) улази на територију општине Србобран.

На територији општине Србобран коридор гасовода се пружа преко локалитета „Туријски салаши“ (к.о. Турија), затим се укршта са ДП I реда бр. 22.1 и пролазећи југоисточно од локалитета „Топнице“ улази на територију општине Врбас.

На територији општине Врбас, на самом уласку на подручје к.о. Бачко добро поље коридор гасовода мења правац ка западу, прелази ДП I реда бр. 22 (Е-75) и наставља у истом правцу још око 1,5 km, затим мења правац ка северу у дужини од око 1,4 km, даље опет мења правац ка западу пролазећи ДП II реда бр. 27 одакле се након 300 m одваја планирани крак гасовода ка Републици Хрватској, затим након 1,4 km коридор поново мења правац ка северозападу где прелази преко Канала ДТД, даље у правцу северозапада обилази са југозападне и западне стране грађевинско подручје насеља Врбас, укрштање са ДП II реда бр. 118, преко локалитета „Ковиљак“ (к.о. Куцура) ка општини Кула.

Одвојак за Републику Хрватску: Почетна тачка одвојка налази се на km 345 магистралног гасовода, на 0,4 km по току гаса од КС-2. Коридор пролази у правцу југозапада у односу на основну трасу по равничарском подручју. Почетна тачка је у реону насеља Бачко Добро Поље. Даље се гасовод води поред насеља Равно Село, Силбаш и Товаришево, до насеља Бачко Ново Село, где се траса одвојка за Хрватску завршава на реци Дунав.

2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје Просторног плана обухвата мањим или већим делом територије пет јединица локалне самоуправе (ЈЛС) за које су донети следећи просторни планови:

- Просторни план општине Бачка Паланка („Службени лист општине Бачка Паланка“, број 20/12);
- Просторни план општине Врбас („Службени лист општине Врбас“, број 7/11);
- Просторни план општине Србобран („Службени лист општине Србобран“, број 5/13);
- Просторни план општине Темерин („Службени лист општине Темерин“, број 21/14) са шематским приказом насеља Сириг;
- Просторни план општине Жабаљ („Службени лист општине Жабаљ“, број 6/11).

У току израде материјала за рани јавни увид коришћени су и подаци из следећих урбанистичких планова:

- План генералне регулације насеља Савино Село са елементима детаљне регулације јавног грађевинског земљишта („Службени лист општине Врбас“, бр. 18/08);
- План генералне регулације Равног Села („Службени лист општине Врбас“, бр. 12/08 и 20/12);
- План генералне регулације насеља Змајево („Службени лист општине Врбас“, бр. 17/09 и 17/09);
- Генерални план насеља Темерин („Службени лист општине Темерин“, број 10/07);
- Генерални план Жабаљ („Службени лист општине Жабаљ“, број 13/03);
- Регулациони план насеља Госпођинци („Службени лист општине Жабаљ“, бр. 7/01 и 13/03);
- План детаљне регулације информационог центра Парка природе „Јегричка“ у КО Темерин („Службени лист општине Темерин“, број 11/09);
- План детаљне регулације за зону комплекса фабрике шећера у Жабљу („Службени лист општине Жабаљ“, број 5/14);
- План детаљне регулације асфалтне и путне базе на државном путу првог реда Нови Сад - Жабаљ, стационажа km 192+700 („Службени лист општине Жабаљ“, бр. 11/17 и 12/17);
- План детаљне регулације туристичко-рекреативног локалитета у КО Жабаљ („Службени лист општине Жабаљ“, број 6/09).

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

3.1.1. Карактер предела

Оквирни обухват Просторног плана се пружа северним рубом више речне терасе Дунава, дуж које се простира водоток Јегричке. Карактер предела посматраног подручја се сагледава кроз структуру која је одређена геоморфологијом речне долине Јегричке, чију матрицу доминантно чине обрађене површине ораница. Водоток повезује мрежу старих речних меандара (палеомеандра) у чијим депресијама су очувани фрагменти природних станишта (најчешће слатина), који пружају увид у геоморфолошку прошлост панонске низије. Виши делови речне терасе око тока Јегричке су покривени интензивно обрађеним ораницама и насељима, испресецани саобраћајним и железничким коридорима. Они раздвајају фрагменте природних станишта, чији степен изолације се смањује присуством мелиоративних канала, који их повезују у јединствени систем.

Поред водотока Јегричке и фрагмената влажних станишта, важан елемент формирања карактера предела чини повезана мрежа компактних насеља. Насеља Равно Село и Змајево су формирани на самом водотоку Јегричке.

Мелиоративни канали се уливају у Јегричку, која представља природни еколошки коридор. Изградњом система канала Јегричка је постала пријемник вишкова вода из бројних депресија са којима раније није била хидролошки повезана, или је веза постојала само у изузетно влажним годинама.

Проширени део доњег тока се налази у широкој и плиткој лесној долини, а јужно од водотока се налазе већи остаци слатина. Деоница Јегричке близу ушћа, у облику праволинијског канала стрмих обала, пружа се преко брањеног дела алувијалне равни Тисе. Изградњом одбрамбених насипа и система мелиоративних канала, брањени део плавног подручја Тисе је изгубио своје природне карактеристике и претворен је у обрадиве површине, које се спајају са пољопривредним парцелама виших терена. Изградњом устава је прекинута природна веза, а са тиме и функционалност и континуитет влажних станишта. И поред интензивних хидротехничких захвата, како у њеном сливном подручју, тако и у самом кориту Јегричке, део је сачувао свој аутохтони облик водотока карактеристичног за пределе равничарског водотока.

Сезонске промене су утицале на осцилацију нивоа воде у смислу смањења замочвареног појаса Јегричке у сувим месецима године. Ради побољшања услова за риболов, ниво воде се одржава близу максимума и природне осцилације нивоа воде су знатно смањене. Као последица ових измена у водном режиму, површина мочварне вегетације се смањила, а у проширеним деловима доњег тока знатно су порасле отворене водене површине. Измењени, уставама регулисани водни режим, спречава исушивање горњег и средњег тока Јегричке који је у природном стању, као и остали мали водотоци региона, имао карактер сезонског водотока. То је довело и до промене ужег и ширег окружења водоточне долине у којој су се формирала насеља Равно Село, Змајево и Жабаљ.

Простором целог водотока Јегричке доминира водени биотоп, у оквиру ког се разликују три функционално-морфолошка дела:

- каналисани део,
- неизмењени мочварно-барски екосистем и
- део који је претворен у рибњак.

У еколошком низу смењују се водени и мочварни екосистеми, а на обали и остаци слатинских ливада и пашњака. Јегричка, као споротекући водени екосистем са ободном мочварном вегетацијом, остацима некадашњих шума и околним обрадивим површинама, пружа оптималне услове за опстанак биљних и животињских врста, везаних како за терестричну тако и водену средину.

Као посебна земљана творевина, која се издваја у релативно хомогеној топографској структури подручја, налази се римски шанац.

Он се протеже од Каћа (од Дунава), па до Бачког Градишта (Старе Тисе некада живе Тисе) у дужини од 40 km и представља јединствено хидро-техничко и фортификацијско наслеђе у Војводини. Водоток Јегричку римски шанац пресеца у сектору Госпођиначког атара.

У погледу коришћења простора, шире подручје Јегричке карактеришу екстензивно култивисана поља прекривена претежно ратарским културама (житарице, индустријске биљке и крмно биље).

3.1.2. Природне вредности

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Геолошки посматрано, подручје Просторног плана припада југоисточном делу Панонског басена у ком доминирају квартарни и неогени седименти.

ПП „Јегричка“ налази се на простору бачке лесне терасе, између Малог бачког канала код Деспотова на западу и њеног ушћа у Тису код Жабља на истоку. Бачка лесна тераса нагнута је од северозапада према југоистоку, а тим правцем отиче и главни водоток Јегричка. Надморска висина терена износи од 75 m до 82,3 m.

У геолошком саставу лесна тераса састављена је од преталоженог барског и сувоземног леса. Преталожени лес по настанку је еолско-флувијална творевина. Субаерски материјал је наталожен на неким другим местима, а касније су га реке и водотоци еродирале и преталожиле на данашње место, односно мешајући се са речним барским муљем претворен је у преталожени слојевити лес. На формирање оваквог леса утицале су реке и водотоци, између осталог и Јегричка.

Бачка лесна тераса опкољава бачку лесну зараван са запада, југа и истока, док се према Тиси и Дунаву спушта благим или стрмим падинама до њихових алувијалних равни. У геоморфолошком погледу на лесној тераси најчешће се јављају различите морфолошке формације и то: лучна удубљења, пешчани брежуљци и речне долине. Највећи број отворених лучних удубљења је у вези са Јегричком. Отворена лучна удубљења су на једном крају отворена и спојена са другим лучним удубљењима и преко њих са водоточима, односно са речном долином Јегричке.

Хидрографске, хидролошке и хидрогеолошке карактеристике

Јегричка је главни ток јужне бачке лесне терасе. Почиње са неколико безимених плитких долина између Раткова, Парага и Пивница и отиче средином терасе на исток до Тисе. Тек спајањем са Великом баром Јегричка постаје прави водоток. На истоку од малог канала, Јегричка пролази кроз Равно Село и Змајево. Са леве стране прима притоке Угарску бару, а са десне стране Алпарску бару. После уливања Алпарске баре, Јегричка отиче северно од Сирига, Темерина и Госпођинаца, затим непосредно поред Жабља и источно од њега улива се у Тису. Поред поменутих притока Јегричка прима још неколико мањих бара које данас представљају део каналске мреже Бачке.

На дужини од 65 km Јегричка има пад од 7,2 m (извориште-ушће). Просечан пад по километру износи 12 cm. У последњих 40 km пад Јегричке пре него се улије у Тису, је још мањи и износи 8 cm. Успореним кретањем воде у том сектору омогућено је формирање многобројних бара, а данас те баре чине рибњак. Земљиште којим Јегричка тече, састављено је од лесног материјала сталоженог у сувом и баровитом пределу. Тако поред сувоземног и барског леса има и преталоженог леса. Дебљина леса у коме је усечено корито Јегричке на западу износи 2 до 3 m, а на истоку 4 до 5 метара. Тако се повећава и дубина изданске воде. Оба ова фактора су била од значаја за стварање речне долине.

Водоток Јегричка је каналисан и потпуно интегрисан у јединствени хидротехнички систем ДТД. Водостаји и протицаји су дириговани и регулишу се на прописан начин, у зависности од потребе корисника и хидролошке ситуације. Овај водоток, првенствено служи за одводњавање сувишних унутрашњих вода, са околног пољопривредног земљишта, површине 60 000 ha, као и за снабдевање корисника водом (системи за наводњавање, рибњаци, индустрија и сл.). Приликом израде Плана треба уважити следеће податке и услове:

Меродавни водостаји на овој локацији дефинисани су следећим вредностима:

- максимални	76,85 mАНВ
- минимални	75,70 mАНВ
- уобичајени	од 76,10 до 76,60 mАНВ.

Јегричка у хидросистему ДТД

Изградњом хидросистема Дунав-Тиса-Дунав Јегричка је постала његов интегрални део. Јегричка, дужине од око 65 km, улази у састав канала ХСДТД у Бачкој, чија укупна дужина износи 421 km. Јегричка није пловна. Водни режим унутар читавог хидросистема се одржава путем синхронизованог маневрисања регулационим уставима и црпним станицама.

Од објеката овде постоји као водозахват Јегричке устава Деспотово, затим преливни праг код Змајева за регулисање нивоа воде, па онда устава Жабаль код Жабља, такође за регулисање нивоа, и коначно црпна станица на самом уливу Јегричке у Тису.

Дакле, водни режим Јегричке није природан већ диригован. У том смислу издваја се неколико различитих фаза експлоатације:

1. Фаза снабдевања водом - У овој фази вода се захвата из канала Нови Сад - Савино Село преко устава Деспотово и шаље корисницима у ниже базене. Количина воде која се захвата одређена је техничким карактеристикама објеката, хидролошком ситуацијом на систему и потребама корисника. Максимална потрошња воде је пројектована на $11 \text{ m}^3/\text{s}$.

2. Фаза одводњавања - Ово је период са вишком унутрашње воде у сливу. Тада је устава Деспотово притворена или потпуно затворена, а Јегричка прима и одводи само сопствене воде свога слива. Максимални прилив на уливу у Тису може износити до $23 \text{ m}^3/\text{s}$. Евакуација воде у Тису може бити слободним падом или пумпањем.

3. Фаза одбране од поплава - Када је Тиса на уливу Јегричке код Жабља виша од Јегричке, затвара се устава Деспотово, а у нише се стављају сигурносни затварачи. Вишак воде се препумпава помоћу црпне станице Жабља капацитета $16 \text{ m}^3/\text{s}$.

4. Фаза излова рибе у рибњаку „Јегричка“ - У периоду од средине октобра па до децембра врши се годишњи излов у рибњаку „Јегричка“. Тада се водни режим прилагођава захтевима овог корисника, али тако да главне функције Јегричке не буду нарушене.

Водни режим Јегричке

Деоница канала од $\text{km } 0+000$ до $\text{km } 0+820$ је излив канала Јегричке у Тису. На овом делу који уствари представља изливни канал од црпне станице до Тисе, Јегричка пролази кроз форланд. У водно-режимском смислу овде влада Тиски (природни) режим.

Од $\text{km } 0+820$ до $\text{km } 15+470$ је базен бр. 8 ХСДТД. Ова деоница је претворена у рибњак који при нормалном водостају на коти $75,30 \text{ m н.Ј.м.}$ има површину од 470 ha и запремину воде од $4.688.000 \text{ m}^3$. Корито је у природном стању. Водостаји се крећу од $75,00$ до $75,50$. Од $\text{km } 15+470$ (устава Жабља) до $\text{km } 30+000$ корито Јегричке такође није регулисано, а отицање се врши преко природне депресије и некадашњег одводног канала. Висински положај корита обезбеђује одводњавање сливног подручја, а водостај се регулише помоћу устава Жабља, у складу са прописаним режимом.

Деоница од $\text{km } 30+000$ до $\text{km } 48+490$ (прелив Змајево) је регулисана, ископан је одводни канал са ширином дна од $6,0$ до $7,0 \text{ m}$, са косином $1:2$, дубина укопавања је до 4 m , уздужни пад дна канала је $1,3 \text{ cm/km}$. Укупан капацитет корита је до $17 \text{ m}^3/\text{s}$.

Деоница од $\text{km } 48+490$ до $\text{km } 65+140$ (устава Деспотово) је регулисана. Канал косина нагиба $1:2$, ископан је у глини мале и средње пластичности и прашини мале и средње стишљивости. Дозвољена брзина за материјал корита износи $0,45 \text{ m/s}$. Ниво воде зависи од количине воде која се упушта кроз уставу Деспотово, а при затвореној устави ниво се изхоризонтира и опадне на коту преливне грађевине у Змајеву.

Вода из Јегричке и њених бочних канала се користи за наводњавање пољопривредних култура са интензивном пољопривредном производњом. На терену су забележене пумпе за воду више пољопривредних произвиђача који користе воду, од већих издвајају се: „Аlmex М“ из Панчева ПЈ Темерин, АД „Камендин“ из Сирига, АД „7 јули“ из Сирига, „Novi Trading NS“ ДОО из Змајева, ПГ Лазара Ђукића (Лаза Брдар) из Госпођинаца и пумпе више мањих пољопривредних произвиђача. За наводњавање се користе велики заливни системи, што може имати за последицу повлачење ретких и осетљивих врста влажних станишта.

Врло честа појава је да на оним пољопривредним поседима који се налазе уз саму обалу Јегричке, као и дуж њених латералних канала пољопривредни произвођачи обрађују парцеле до саме обале водотокова.

У току геолошке еволуције Панонског басена у јужној Бачкој у оквирима неогених и квартарних седимената формирани су и врло моћни водоносни хоризонти, тј. серије порозних и пропусних слојева са водама различитим по хемијском саставу, температури и дубинском положају, па и са различитим притисцима у водоносним слојевима.

Најближе површини у горњем делу квартара, испод првих непропусних седиментних наслага, налазе се водоносни хоризонти прве (фреатске) издани. Они се налазе на местима формирања првих глиновитих вододрживих слојева, у јужној Бачкој обично на дубини од 20-60 m.

Водоносни слојеви прве издани састављени су од алувијалних наноса (песка, глиновитих пескова и ређе са шљунковитим прослојцима) и имају веома неуједначене могућности. Од првих значајнијих непропусних вододрживих слојева изнад којих се налазе воде прве издани, на надаље, по дубини, водоносни слојеви су по простирању врло неправилно распоређени. Већина старијих бунара, поред оних који су захватили воду из прве издани нешто су дубљи, понекад преко 60 m. Подручје Јегричке је познато по субартерским и артерским водама, чији се водоносни слојеви налазе у оквирима палудинских седимената. У оквиру подручја Јегричке су први артешки бунари избушени у Змајеву (1913/14. године) и Темерину (1919. године). Са артерским водама врло често из бушотина долазе метански гасови који се могу користити за локалне потребе, али уз велику пажњу, због њихове запаљивости и експлозивности. Неки од старијих, али и неки од новијих бунара су постали субартерског карактера, у неким је престао приток воде или је сада врло мали. После Другог светског рата избушен је већи број артерских и субартерских бунара (Жабаљ, Чуруг, Ђурђево, Госпођинци, Надаљ, Змајево...). Ови бунари су најчешће дубоки од 100 до 400 m.

Горњи понтски седименти који следе испод палудинских слојева такође имају већи број водоносних слојева, али мање у односу на палудинске слојеве. Далеко мањи број водоносних слојева има у доњим понтским седиментима, а у панонским скоро потпуно недостају. Миоценски седименти су врло богати водом, али су те воде и врло слане. Водоносност мезозојских наслага у јужној Бачкој је за сада непозната.

У неогеним мезозојским слојевима Панонског басена, услед високе вредности геотермалног градијента и добре проводности топлоте кроз стене која долази из омотача и из самог језгра наше планете, акумулирана је огромна топлотна енергија.

Плиоценски и миоценски водоносни слојеви садрже термалне и термоминералне воде широм целе Бачке. Вредности геотермалног градијента у јужној Бачкој, па и у подручју Јегричке, креће се од 5-7°C/100 m. Највеће вредности су забележене у централном делу подручја Јегричке. Излазне температуре из првог хидрогеолошког система имају до 65°C, а најчешће 40-45°C. Овај систем се иначе сматра најперспективнијим за добијање и коришћење термалних вода у Војводини.

Климатске карактеристике

За разматрање климатских прилика на заштићеном подручју Парка природе „Јегричка“ коришћени су подаци метеоролошке станице у Римским Шанчевима за период 1991-2010. године. Заштићено подручје се од метеоролошке станице налази северно, на удаљености од око 20 km.

У наведеном периоду *средња годишња температура* ваздуха износила је 11,6 °C. Средња годишња температура у 2000. години била је највећа и износила је 13,0 °C, а најнижа средња годишња температура у разматраном периоду износила је 10,3 °C, забележена 1991. и 1996. године.

Релативна влажност у ваздуху заштићеног подручја варира на нивоу средњих годишњи вредности, која је у анализираном периоду износила је 74,5%.

Средња годишња *инсолација* у датом периоду је износила 2193 h. Највећа годишња инсолација забележена је 2000. године и износила је 2520 h. Исте године забележена је и најмања годишња *облачност* која је износила 4,5 десетине као и најмања количина *падавина* која је износила 288 mm.

У анализираном периоду средња годишња количина *падавина* износила је 689,2 mm. Највиша годишња количина *падавина* од 938,4 mm забележена је 1999. године. Средња месечна количина *падавина* у вегетационом периоду (април-октобра) износи 66,8 mm.

Анализа просечних годишњих честина *ветрова* показује да је доминантан западни ветар са годишњим просеком честина 232‰ и са просечном јачином од око 3 m/s. У току зиме и пролећа највећу честину има југоисточни ветар или кошава 187‰. Најмању учесталост има јужни ветар са 46‰ и најчешће се јавља у јесен. На хиљаду мерења годишње, просечно 55 пута регистроване су *тишине*, односно тихо време.

На основу анализе климатских елемената, заштићено подручје са окружењем припада умереној климатској зони са наглашеним континенталним особинама. Анализом односа падавина и температуре, уочава се да је током целе године на подручју Парка природе „Јегричка“ хумидна клима.

Сеизмолошке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, подручје обухваћено Просторним планом се налази у зонама са могућим интензитетом потреса од VI-VII, VII односно VII-VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98), идући од запада према истоку.

3.1.2.1. Природна добра

Заштићено подручје

Јегричка је први пут као парк природе заштићена 2005. године, када је Покрајински завод за заштиту природе Србије сачинио студију заштите ПП „Јегричка“. На основу наведене студије општине: Жабаљ, Темерин, Врбас и Бачка Паланка, донеле су акт о проглашењу заштите Јегричке, односно Одлуку о заштити Парка природе „Јегричка“, („Службени лист општине Жабаљ“, бр. 501-62/05 - I од 2005. године). Овом Одлуком, строги природни резерват, „Четири острва у рибњаку Јегричке“ („Службени лист општине Жабаљ“, број 6/88), обухваћен је границама заштићеног подручја ПП „Јегричка“.

У складу са плановима вишег реда, програмом рада и Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка), Покрајински завод за заштиту природе је 2012. године извршио ревизију заштите ПП „Јегричка“ и сачинио нову документациону основу – Предлог за стављање под заштиту ПП „Јегричка“. На основу овог Предлога за стављање под заштиту, сачињен је предлог Покрајинске уредбе о заштити ПП „Јегричка“.

Ревизијом је повећана површина ПП „Јегричке“ са 1.144,81 ha на 1.193,19 ha, односно за 48,20 ha. Такође, установљена је и заштитна зона око овог заштићеног подручја. Предложена је II категорија заштите, што ПП „Јегричка“ сврстава у заштићено подручје покрајинског/регионалног, односно великог значаја. Према класификацији светске уније за заштиту природе, ПП „Јегричка“ је у V категорији – Заштићени копнени предео (подручје одржаваних екосистема).

Издвојене су три природне целине овог заштићеног подручја (А, Б и В). Свака од ових природних целина представља специфичан простор ПП „Јегричке“: „А“- каналисани део, „Б“- средњи део (протицај Јегричке преко природних депресија) и „В“- рибњак.

На подручју ПП „Јегричка“ успостављени су режими заштите II и III степена. Од укупне површине заштићеног подручја који износи 1.193,19 ha, подручје режима заштите:

- II степена износи 257,09 ha, или 21.5 % заштићене површине,
- III степена износи 936,10 ha, или 78.5 % заштићене површине.

Површина заштитне зоне ПП „Јегричка“ износи 5.701,60 ha.

На основу стања природних вредности, предложене су нове границе заштићеног подручја и границе режима заштите са мерама заштите, а у циљу очувања водених, мочварних и ливадских станишта, који су приоритетни за заштиту. На тај начин се обезбеђује заштита дивљих врста карактеристичних за та станишта, од којих су многе строго заштићене, као и очување геоморфолошких и хидролошких вредности Јегричке. Мозаик водених, барских, ливадских и слатинских станишта, уз присуство великог броја ретких и угрожених врста, пре свега птица, представља основне одлике због којих је ово подручје заштићено, на националном и на међународном нивоу.

Заштићено подручје својим депресијама и воденим током представља еколошки коридор према Тиси, градећи националну еколошку мрежу, која је повезана са паневропском еколошком мрежом. Мозаик станишта омогућава размножавање слабо покретљивим врстама и доприноси очувању структуре њихових метапопулација.

ПП „Јегричка“ у хидролошком смислу представља најдужи аутохтони водоток у Бачкој, која је своје корито усекла у јужну бачку терасу. Корито Јегричке представљало је систем повезаних бара, кроз које је вода отицала све до ушћа у Тису. И поред измењених природних карактеристика, у водотоку Јегричке, поготово њеном средишњем делу од моста регионалног пута Нови Сад-Бечеј до уставе Жабал, очувани су или незнатно измењени природни услови који обезбеђују претежно стабилан развој бројних фито и зооценоза, карактеристичних за просторе једног равничарског водотока.

Подручје ПП „Јегричка“, пре свега њен средишњи део тока, прати стална динамика плављења обалног појаса. Услед промена водног режима омогућен је развој специфичне водене (акватичне) флоре и вегетације. На основу истраживања евидентирано је 148 таксона виших биљака. У групи национално и међународно значајних врста забележено је 15 таксона. Од тога су три строго заштићене врсте (бели локвањ, мочварна папрат и дивљи олас). На Прелиминарној Црвеној листи флоре су наведене 4 врсте и 2 подврсте и то: панонски звездан, табернемонтанова зука и слатински пелен. Две врсте водене папрати, водена папрат и водени орашак су наведене у Додатку I Бернске конвенције као строго заштићене.

На подручју Јегричке забележено 22 врсте риба из 8 породица. Међу њима, строго заштићене врсте су златни караш, гавчица, лињак и чиков. Подручје ПП „Јегричка“ пружа повољне станишне услове за развој и живот водоземаца и гмизаваца. На овом подручју забележено је 9 врста из класе водоземаца. На овом локалитету забележене су и 3 врсте из класе гмизаваца. Међу водоземцима и гмизавцима се као посебно значајне врсте за заштиту посебно истичу црвенотрби мукач и барска корњача.

На Јегричкој је до сад регистровано 198 врста птица. Многе врсте птица Јегричке значајне су у националним и међународним размерама, што доказује и њихово присуство на разним листама, уредбама и конвенцијама: 167 врста строго заштићено, 68 врста на SPEC листи, од чега су четири врсте SPEC 1, односно на IUCN Црвеној листи, док се 50 врста налази на Додатку I Директиве о птицама.

Јегричка је друго по бројности гнездилиште белобрке чигре и једино гнездилиште црне чигре у Србији. За врсте као што су букавац, патка кашикара, сиви барски петлић, модровољка, цврчић тршћар и брката сеница, ово подручје је међу значајнијим гнездилиштима у Србији. Овде се гнезде и глобално угрожена патка њорка, као и у нашим крајевима ретка врста, црноврати гњурац.

Водена и околна сувља станишта насељавају ретке врсте сисара, од којих се издваја видра, строго заштићена врста чијим је популацијама неопходно пажљиво управљати.

Остала подручја од значаја за очување биолошке разноврсности

У обухвату Плана се осим ПП „Јегричка“, налазе и делови заштићених подручја: Парк природе (ПП) „Стара Тиса код Бисерног острва“ (Одлука о заштити: "Службени лист општине Жабал" број 4/08, "Службени лист општине Бечеј" бр. 1/08, "Службени лист општине Нови Бечеј", број 8/08)", Специјални резерват природе (СРП) Ритови доњег Потисја (Уредба о проглашењу заштите „Службени гласник РС“ бр. 121/14) као и Споменик природе (СП) "Стари парк у Темерину" ("Службени лист општине Темерин", бр. 2/03) и Споменик природе (СП) „Бела топола у Савином селу (Решење СО Титов Врбас бр.633-3/86-III).

Локалитет Велики Римски шанац је подручје планирано за заштиту, као заштићено подручје локалног значаја.

На простору обухвата Просторног плана су евидентирана станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја (ознака: ZAB01, ZAB02, ZAB03 a,b, ZAB04 a,b,c; ZAB08 a,b; ZAB10; TEM01, TEM02, TEM03 a,b; NSA16; VRB03 a,b; BPA a,b;). Заштита строго заштићених дивљих врста се спроводи у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11).

Река Тиса, која је делом у обухвату Просторног плана, је еколошки коридор међународног значаја на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10). Очување проходности овог коридора је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета подручја.

Регионални еколошки коридори на простору обухвата плана су канал ДТД Бачка и канал ДТД Нови Сад - Савино Село. Водоток Јегричка је еколошки коридор локалног значаја, који повезује изолована станишта лесне терасе са плавним подручјем Тисе. Приобаље водотока истовремено припада зони непосредног утицаја на заштићено добро ПП "Јегричка" и служи као простор за исхрану заштићеним птичјим врстама. Мелиорациони канали су, такође, коридори од локалног значаја који повезују слатине и остатке пашњака. Остаци слатинске вегетације унутар заслањених депресија, такође, имају улогу еколошких коридора.

Еколошки коридори омогућавају комуникацију између заштићених подручја и/или станишта заштићених и строго заштићених врста. Формирање и очување проходности еколошких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета ширег региона.

На основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10), Јегричка као утврђено еколошко значајно подручја, заједно са осталим еколошким коридорима чини део еколошке мреже Републике Србије.

ПП „Јегричка“ се од 1997. године налази на листи мађународно значајних подручја за птице - Important Bird Area (IBA YU 04 SE), а од 2009. године под називом „Јегричка“ - RS004. IBA подручје обухвата део водотока низводно од Темеринског моста, ширећи се и на део Жабаљског рита.

Водоток Јегричке је од 2005. године у оквиру међународно ботанички значајних подручја –Important plant areas (IPA) у централној и источној Европи. Осим ПП „Јегричка“, IPA подручје обухвата и Велики римски шанац и влажна и ливадска станишта на локалитету Жабаљски рит, као и остале простране влажне ливаде, слатине и пашњаке јужно од тока Јегричке.

3.1.2.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Са педолошког аспекта посматрани простор је компактан и с обзиром на значајну површину коју обухвата, присутан је веома мали број типова и подтипова земљишта. Подручје средње Бачке, кроз које се пружа долина Јегричка генерално гледано, сматра се педолошки најоптималнијим, самим тим и **најплоднијим земљиштем у Србији**. У изворишним деловима Јегричке и њеном горњем току, преовлађује земљиште у типу ливадске црнице, уз значајно присуство карбонатног чернозема и местимичне, ретке флеке солончака. Средишњи водоток протиче готово искључиво кроз черноземе, било карбонатне или бескарбонатне.

Дуж доњег тока (почев од Госпођинаца, па до ушћа), педолошка мапа је донекле прошарана, па се тако појављују слабо хумозни алувијуми, солоњци и солончаци, али све то у мањем обиму, не нарушавајући генерално висок ниво плодности земљишта. Овакав педолошки састав земљишта, омогућава висок производни потенцијал и пружа могућности за разноврсне видове ратарске, повтарске и сваке друге пољопривредне делатности.

Шуме и шумско земљиште и ловна фауна

Шуме представљају велико природно богатство и имају вишеструк и важан утицај на урбани и рурални развој посматраног подручја. Степен шумовитости је важан показатељ присутности и стабилности екосистема.

Највећи комплекси шума на простору обухвата Просторног плана су уз водоток Тисе, на простору општине Жабаљ, а чине их мешовите и делом аутохтоне шуме тополе и врбе, јасена и клонова евро америчке тополе (ЕАТ), којима газдују ЈП "Војводинашуме", ШГ "Нови Сад" и ШГ "Банат" и ЈВП "Воде Војводине", односно Водопривредна организација "Шајкашка" и "Средња Бачка".

Мање површине под шумама су заступљене и уз основну каналску мрежу (ОКМ) и у делу водотока Јегричка. Шумска вегетација уз Јегричку је изузетно сиромашна. Поред појединачних стабала и групе стабала инвазивних дрвенастих врста, остаци аутохтоне шумске вегетације сведени су на усамљене примерке старих стабала белих топола и храста лужњака. Шумска вегетација је присутна у заштићеном подручју у приобалном делу и на острвима и сектору рибањака на 3,39 ха, односно на 0,28% у режиму III степена заштите. Представљена је аутохтоним врстама врбе и беле и црне тополе.

Незнатне површине под шумама и заштитним зеленилом се налазе у атару насеља у обухвату Просторног плана, у оквиру економија, салаша, као ловне ремизе и шумски заштитни појасеви. Заштитни појасеви су формиран делом и уз путну и детаљну каналаску мрежу.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште на простору обухваћеном овим Просторним планом представља каналисани водоток Јегричка.⁷

Приобално земљиште, јесте појас земљишта непосредно уз корито Јегричке за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Међутим, на приобалном земљишту има и нелегално подигнутих објеката, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

Минералне сировине

На простору обухвата Просторног плана, налазе се одобрени истражни, експлоатациони и простори са овереним резервама минералних сировина. Минералне сировине које се налазе на овом простору су подземне воде, земни гас, геотермалне воде, неметаличне сировине (различите глине које се користе у индустрији грађевинске опеке).

3.1.3. Непокретна културна добра

За потребе сагледавања културног и историјског наслеђа, материјалних остатака у обухвату Просторног плана, преузети су подаци из просторних планова општина које су у обухвату Просторног плана и подаци са сајта Покрајинског завода за заштиту споменика културе. Непокретна културна добра у прелиминарном обухвату Просторног плана су разврстана по значају и врсти, а преглед је дат у табелама које следе.

Табела 2. Споменици културе од изузетног значаја

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Српска православна црква Вазнесења Господњег	Чуруг	Жабалъ

Табела 3. Споменици културе и знаменита места од великог значаја

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Српска православна црква Светог Јована Претече	Деспотово	Бачка Паланка
2.	Српска православна црква Светог Николе	Жабалъ	Жабалъ
3.	Две војнограницарске зграде на обали Тисе	Жабалъ	Жабалъ
4.	Ветрењача, Улица Светозара Милетића бр. 90	Чуруг	Жабалъ
ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Црна ћуприја	Жабалъ	Жабалъ
2.	Родна кућа народног хероја Стевана Дивнина Бабе у Улица генерала Милутиновића бр. 166	Жабалъ	Жабалъ
3.	Салаш Илије Шокице	Жабалъ	Жабалъ

⁷ Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Табела 4. Споменици културе

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Сеоска кућа у Лењиновој улици бр. 68	Змајево	Врбас
2.	Војнограничарска зграда	Надаљ	Србобран
3.	Дворац „Каштел“, Улица народног фронта бр. 80	Темерин	Темерин
4.	Црква Светог архиђакона Стефана	Госпођинци	Жабаљ
ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Родна кућа народног хероја Радивоја Ћирпанова, Улица Радивоја Ћирпанова (Лазара Пачуа) бр. 64	Чуруг	Жабаљ

Непокретна културна добра се у великој мери налазе у непосредној близини Јегричке. Споменици културе се налазе у оближњим насељима, док археолошки локалитети залазе и у насеља, али се у највећој мери распростиру уз водоток. Велики број археолошких локалитета из различитих периода сведочи о континуитету насељавања људи на посматраном подручју. На подручју обухваћеном Просторним планом регистровано је 374 археолошких локалитета и 54 археолошких зона заштите⁸.

3.1.4. Становништво

Анализа демографског развоја подручја Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991- 2011. године. У посматраном подручју, у укупно 10 насеља, према резултатима пописа становништва 2011. године, живело је 57493 становника у 18675 домаћинстава, просечне величине од 3,1 члана по домаћинству.

Табела 5. Укупан број становника и домаћинстава

Општина	Насеље	Број становника			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинстава
		По методологији пописа 2002. године				
		1991.г	2002.г	2011.г		2011.год
Бачка Паланка	Деспотово	2071	2096	1853	88,4	628
Врбас	Змајево	4438	4361	3926	90,0	1341
	Равно Село	3505	3478	3107	89,3	1014
	Савино Село	3553	3351	2957	88,2	939
Темерин	Сириг	2494	3010	2939	97,6	912
	Темерин	16579	19216	19661	102,3	6436
Жабаљ	Госпођинци	3529	3896	3715	95,4	1198
	Жабаљ	8654	9598	9161	95,5	2958
	Чуруг	8749	8882	8166	91,9	2545
Србобран	Надаљ	1942	2202	2008	91,2	704
Укупно у обухвату Плана		55514	60090	57493	95,7	18675

3.1.5. Мрежа и функције насеља

У обухват Просторног плана улази пет јединица локалних самоуправа са деловима своје територије. Посматрано подручје обухвата територије општина Бачка Паланка, Врбас, Темерин, Србобран и Жабаљ. Од укупно 10 насеља у обухвату Просторног плана, једини центри општине су Жабаљ и Темерин и имају карактер локалних центара, док се преосталих осам насеља према класификацији убраја у остала насељена места и имају функцију локалних заједница са развијеним централним функцијама.

⁸ Археолошки локалитети и археолошке зоне заштите су приказани на Карти бр. 2

У подручју обухвата Просторног плана се налазе:

- насељено место Деспотово, које припада територији општине Бачка Паланка, три насељена места општине Врбас (Змајево, Равно Село и Савино Село), три насељена места општине Жабаљ (Госпођинци, Жабаљ и Чуруг), два насељена места општине Темерин (Сириг и Темерин) и насељено место Надаљ које припада општини Србобран.

Сва насеља у обухвату Просторног плана се налазе у саставу функционалног урбаног подручја Новог Сада, центра међународног значаја.

Ток Јегричке пролази кроз насеља Равно Село и Змајево, односно ток Јегричке је на један начин условио и њихов настанак. Даљим током, Јегричка пролази уз северни ободни део грађевинског подручја насеља Жабаљ. У том смислу, ова насеља су у директној вези са Јегричком, док центри осталих насеља, са својим грађевинским подручјима, која се налазе у обухвату Просторног плана нису у директном контакту са током Јегричке.

3.1.6. Јавне службе

У насељеним местима заступљене су све неопходне јавне службе од месних канцеларија, предшколских и школских установа, домова здравља, домова културе, библиотека и пошта, до здравствених установа, апотека, ветеринарских станица и спортско-рекреативних садржаја. Постојеће службе је неопходно унапредити, а недостајуће планирати у зависности од потреба локалне заједнице.

Посматрајући насељена места која се налазе на подручју обухвата Просторног плана и узимајући у обзир њихову величину и карактер, покривеност и заступљеност јавних служби у највећој мери задовољава потребе становништва.

3.1.7. Привреда

У обухвату Плана налазе се насеља Темерин и Жабаљ, као центри општина и индустријски центри, док су остало насеља руралног карактера са пољопривредом као основном привредном граном. Подручје обухвата Плана је изразито пољопривредно подручје, а пољопривредна производња је оријентисана на производњу сировина за прехранбену индустрију. Прехранбена индустрија заступљена у центрима општина Темерин и Жабаљ има традицију и доминантно учешће у индустријској производњи и ширег подручја. Поред прехранбене развијена је и метална и металопрерађивачка индустрија, производња пољопривредних машина, затим производња грађевинског материјала. Активности у насељима Равно Село, Змајево и Жабаљ имају директан утицај на Парк природе "Јегричка", док је на ово природно добро посредан утицај активности насеља Деспотово, Сириг, Темерин и Госпођинци.

Ратарство је доминантна грана пољопривреде. Пољопривреда је свакако најзначајнија делатност у долини Јегричке, како са аспекта количине произведене робе, остварених прихода тако и на основу броја људи који од ње остварују егзистенцију. Пољопривреда је на овом подручју издашна и разноврсна, али основу чини ратарство, а најзаступљеније су, као и окружењу житарице (кукуруз и пшеница).

Западни делови посматраног подручја (околина Деспотова) препознатљиви су по повртарској производњи. Постојање уљаре у Врбасу и шећеране у Жабљу условило је повећано учешће индустријског биља у сетвеној структури.

Највећи комплекси **шума** су уз водоток Тисе, а мање површине су заступљене и уз основну каналску мрежу (ОКМ). Шуме уз Тису су заштитне шуме које штите одбрамбени насип и друге водопривредне објекте од високих вода и утичу на смањење воденог таласа и регулишу климатске факторе (ублажавају екстремне темперетуре и смањују ударе кошаве). Привредна функција ових шума је споредна делатност која се одвија у оквиру обима санитарних сеча.

Ловишта на простору обухвата Просторног плана, чине шуме и шумско земљиште, пашњаци и ливаде и орнице у највећем проценту и воде, баре и трстици. У ловишту су заступљена крупна и ситна ловна дивљач, перната дивљач и трајно заштићене врсте.

Подручје Просторног плана представља атрактивно природно окружење за **развој туризма**: одмор, рекреацију, лов и риболов. Релативно добро очувани делови Парка природе „Јегричка“ са изворним одликама, као и богатство у биолошкој разноврсности, пружају изванредне могућности за научна истраживања и едукацију. Водоток Јегричка са својом околином представља и место погодно за организовање разноврсних излетничких, спортско- рекреативних и културно – манифестационих активности.

Осматрачнице за птице смештене на обали Јегричке и у деловима са очуваним природним одликама, намењене су пре свега за посматрање и праћење птица („birdwatching“), али такође служе и за сагледавање преденог диверзитета у оним деловима водотока где су постављене.

Такође, на посматраном простору салаши чине потенцијално атрактивне туристичке пунктове, од којих се већина може самостално или комплементарно укључити у интегрални туристички производ овог простора (екотуризам). Непосредно уз магистрални пут Нови Сад – Зрењанин и уз десну обалу реке Тисе, у општини Жабал налази се Голф центар, који представља јединствену туристичку понуду ширег региона. Терени овог голф центра су инфраструктурно опремљени, адекватно уређени и представљају значајну основу за развој спортско-рекреативног туризма.

На обали Јегричке у КО Темерин, у мају 2010. године отворен је **Информациони центар Парка природе „Јегричка“**, за потребе промоције, привлачења туриста и квалитетнијег управљања Парком природе, са могућношћу упознавања посетилаца са значајним природним и културним богатствима овог подручја. У Информационом центру се организују интернационални и национални еколошки волонтерски кампови, ликовне колоније, еколошке радионице, квизови знања за децу, такмичења у рекреативном риболову и др.

У обухвату Просторног плана налазе се и транзитни туристички правци, како друмски тако и пловни. Друмски транзитни туристички правци су у функцији кружних путовања ка туристичким дестинацијама, а пловни туристички правци у функцији наутичког туризма и пловних крстарења.

3.1.8. Инфраструктура

3.1.8.1. Водна и комунална инфраструктура

Основна функција водотока Јегричка је **одводњавање** сувишних унутрашњих вода. По главом пројекту, након реконструкције, цео слив Јегричке је требао да износи 60.380 ha, са максималним протоком од 23 m³/s. Од тога на горњи (шести) базен од прелива Змајево до уставе Деспотово отпада 7.910 ha са количином воде од 3,15 m³/s. Преосталу количину воде до 23 m³/s. примају базени бр. 7 и 8 и одводе у Тису. Изведено је преко 70.000 ha система за наводњавање, који се уливају у Јегричку (Табела 6).

Табела 6. Системи за наводњавање

Назив система	Површина система (ha)	Водопривредна организација
Јегричка	9.346	В.О. "Бачка" Врбас
Стара Тиса	5.155	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Јегричка	3.322	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Жабал	4.310	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Госпођинци	5.046	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Темерин	18.820	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Степановићево	18.204	В.О. "Шајкашка" Нови Сад
Равно	5.924	В.О. "Шајкашка" Нови Сад

Наводњавање је планирано за 27.210 ha, а изведено је до сада 3530 ha.

Табела 7. Површине које се наводњавају

Организација	Место	Површина система (ha)
ЗЗ “Чуруг”	Чуруг	80
ДП “Змајево”	Змајево	350
ДП “Будућност”	Чуруг	660
ДП “Госпођинци”	Госпођинци	40
ДД ПД “Камендин”	Сириг	640
ДП “7. Јули”	Сириг	1.060
ДП ПД “Петефи”	Темерин	700
ДП “Бачка”	Равно Село	387

Мелиорације, поремећај водног режима и квалитета воде, као и еутрофикација⁹, условљавају оплићавање и нарастање бара, ускраћујући многим врстама извор хране и место за гнезђење.

Данашњи ток Јегричке почиње код Деспотова (где се налази у директном контакту са каналом Савино Село-Нови Сад) и завршава се код Жабља, где се улива у Тису. Највећи утицај регистрован је од стране насеља Равно село, Змајево и Жабља, а посредан утицај имају активности у насељима Деспотово, Сириг, Темерин, Госпођинци, Бачко Добро Поље, Степановићево и Надаљ. Хидролошким путем са заштићеним подручјем повезана су и насеља Кисач и Бачки Јарак, међутим, како је удаљеност грађевинског подручја ових насеља од границе Парк природе већа од 10 километара, њихов утицај на заштићено подручје може се сматрати занемарљивим.

Јегричка је, непосредним или посредним путем (преко својих притока), **реципијент отпадних вода** из грађевинског подручја (комуналних, индустријских и атмосферских), отпадних вода из појединачних фарми у атару и сл.

Инфраструктура за водоснабдевање и одвођење отпадних вода

Према подацима из просторних планова општина, одвођење употребљених вода у већини насеља и даље се решава претежно индивидуално, најчешће путем упојних и полупропусних септичких јама. Веома мали проценат домаћинства има прописано изграђене септичке јаме. Проблем одржавања пропусних септичких јама веома је изражен. Због таложења суспендованог материјала, јаме после одређеног времена постају неупотребљиве, те се врши копање нових на другим локацијама. Осим тога, поред организованог пражњења и одношења садржаја септичких јама од стране надлежних комуналних предузећа, последњих година су се појавиле и „приватне цистерне“, из којих се садржај септичких јама повремено празни на локацијама које нису предвиђене за ту намену.

Узимајући у обзир постојеће стање коришћења (претежно водопрпусних) септичких јама и упојних бунара, долази до загађења земљишта и прве издани подземних вода са могућношћу транспорта загађујућих материја до основног водоносног комплекса (који представља главни ресурс за водоснабдевање региона). Највећи део загађујућих материја комуналних отпадних вода представљају материје које се таложе на дну површинских вода, стварајући временом дебеле насlage муља. Завршетком канализационе инфраструктуре и изградњом одговарајућих постројења за пречишћавање отпадних вода насеља, у великој мери био би решен проблем утицаја комуналног ефлуента на заштићено подручје.

3.1.8.2. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоје следећи видови саобраћаја: путни – друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

⁹ Цветање воде је последица еутрофикације воде, када углавном услед људских делатности долази до пренамножености водених биљака, најчешће алги, што има негативне последице по водени живи свет.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- **Државни пут А1 (Е-75)/М-22, аутопут**, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево),
- **Државни пут I6 реда бр.12/М-7**, Суботица - Сомбор - Оџаци - Бачка Паланка-Нови Сад - Зрењанин - Житиште - Нова Црња - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Српска Црња),
- **Државни пут IIа реда бр.100/М-22.1**, Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова - Београд,
- **Државни пут IIа реда бр.102/Р-122**, Кањижа - Сента - Ада - Бечеј - Темерин - веза са државним путем 100,
- **Државни пут IIа реда бр.108/Р-119**, Бачка Топола - Кула - Деспотово - Силбаш - Бачка Паланка - државна граница са Хрватском (гранични прелаз Бачка Паланка),
- **Државни пут IIа реда бр.112/Р-104**, Бачко Ново Село - Бач - Ратково - Деспотово - Сириг - Темерин - Жабал, -
- **Државни пут IIа реда бр.113/Р-127**, Фекетић - Врбас - Змајево - Руменка,
- **Државни пут IIа реда бр.114/Р-122**, Бачко Градиште - Чуруг - Жабал - Шајкаш - веза са државним путем А1,
- **Државни пут IIа реда бр.115/Р-129**, Србобран - Надаљ - Чуруг,
- **Државни пут IIб реда бр.305/Р-118**, Врбас - Куцура - Савино Село.

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица), су: ДП А1 (Е-75), ДП бр.12 и ДП бр.100. ДП II реда. То су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, и основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у обухваћеним општинама. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетна међунасељска повезивања у обухвату Просторног плана.

У гео-саобраћајном смислу најзначајнији путни капацитет који се може везати са водотоком Јегричка је ДП бр.112, који се у највећем делу налази паралелно са Јегричком, од њене везе са каналом ОКМ ХС ДТД, Нови Сад - Савино Село, на западу (устава Деспотово) и на истоку на реци Тиси (устава Жабал).

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено имао врло важну улогу у развоју овог подручја. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су магистралног и локалног значаја, које тренутно функционишу, треба издвојити правце:

- магистрална пруга бр.2 (Е-85), (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија),
- локална пруга бр. 7, Римски Шанчеви - Бечеј.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом заступљен је преко међународног/међудржавног пловног пута реке Тисе, пловних канала ОКМ ХС ДТД, Нови Сад – Савино Село и Бечеј - Богојево са релативно скромним просторно и инфраструктурно прихватно - манипулативним и превозним капацитетима (скелски прелаз на Тиси код Тараша).

Водоток Јегричка није категорисан као пловни водоток, у смислу транспорта нема значај, али се користити у спортске и рекреативне сврхе малим пловилима (мања пловила - чамци).

Немоторни саобраћај је заступљен преко бициклистичких коридора међународног и националног ранга. Међународна бициклистичка стаза – цикло коридор 11¹⁰, Тиски коридор, позиционирана је уз реку Тису и делом уз некатегорисану путну мрежу у источном делу обухвата у општини Жабаљ. Цикло коридор 11 сече Јегричку непосредно уз ДП бр.12, западно од насеља Жабаљ. Национални цикло коридори су дефинисани уз канале ОКМ ХС ДТД и укрштају се код Савиног Села. Део националног цикло коридора уз канал Нови Сад – Савино Село се укршта са Јегричком источно од насеља Деспотово.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома "Никола Тесла" (за путнички и карго саобраћај), док се за спортско-туристичке намене користи аеродром Нови Сад - Ченеј. Оба терминала у потпуности задовољавају садашње обиме транспортних захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

3.1.8.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура - На предметном простору изграђена је преносна мрежа напонског нивоа 110 kV и средњенапонска дистрибутивна мрежа електричне енергије преко које се снабдевају потрошачи у насељима и други садржаји у простору ван насеља. Електроенергетска мрежа је углавном надземна.

Термоенергетска инфраструктура – У обухвату Просторног плана изграђена је транспортна (притиска већег од 16 bar) и дистрибутивна (притиска до 16 bar) гасоводна мрежа, као и СГС (сабирна гасна станица) "Госпођинци" на територији општине Жабаљ. Гасификована су сва насељена места у обухвату Просторног плана, Савино Село, Деспотово, Равно Село, Змајево, Сириг, Надаљ, Темерин, Госпођинци, Жабаљ и Чуруг.

На територији општине Жабаљ налазе се и два изграђена нафтовода Надрљан - Нови Сад и нафтовод Елемир - Нови Сад.

На територији општине Жабаљ налази се гасно поље „Госпођинци“ (лежиште није у експлоатацији) са бушотинама Go-1, Go-2, Go-3, Go-4 и Go-5 и бушотинским цевоводима.

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), на предметном простору налази се **одобрени истражни простор** јужна Бачка број 5074. НИС А.Д. Нови Сад.

На предметном простору планиран је и инфраструктурни коридор транснационалног гасовода "Јужни ток" и нафтовод од сабирно-отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад.

3.1.8.4. Електронска комуникациона инфраструктура

За потребе насеља и корисника у обухвату Просторног плана изграђена је електронска комуникациона мрежа задовољавајућег капацитета у коридорима саобраћајница, а преко магистралног спојног оптичког кабла насеља су повезана са главном централом у Новом Саду.

10 Cap du nord - Les lacs finlandais - Helsinki - Tallin - Tartu - Vilnius - Varsovie - Cracovie - Kosice - Belgrade - Skopje - Thessaloniki - Athens

За потребе мобилних комуникација изграђене су базне радио-станице у власништву оператора мобилних комуникација.

3.1.9. Стање животне средине

Распростирање загађујућих материја из окружења према заштићеном подручју врши се махом хидролошким и атмосферским путем. Како је раније напоменуто, Јегричка је реципијент отпадних вода из грађевинског подручја. Остале активности ван грађевинског подручја насеља које представљају угрожавајуће факторе, везане су за просторе радних и туристичко-рекреативних зона, викенд-зона и салаша.

Значајан утицајни фактор представљају позајмишта песка, као и рибњаци, који су лоцирани у зони непосредног утицаја на водоток. Мелиорациони канали, који се уливају у Јегричку, доносе воду која је оптерећена загађујућим материјама органског и неорганског порекла, чиме утичу на убрзану органску продукцију и промену хемизма у водотоку.

Ширење грађевинских подручја насеља, као и успостављање новог грађевинског земљишта ван грађевинског подручја насеља у зони утицаја на заштићено подручје, условљава погоршање општих еколошких карактеристика простора, губитак земљишта и продукције биомасе, фрагментацију станишта (изразито отежана или потпуно искључена могућност миграционих процеса), драстични губитак биодиверзитета, промену микроклиматских услова, загађивање и сл.

Салаши и викенд објекти дуж Јегричке већином нису адекватно инфраструктурно опремљени, тако да представљају директан угрожавајући фактор за простор Јегричке.

У насељима у обухвату Плана присутне су и одређене врсте привредних активности које својим радом негативно утичу на природне ресурсе и животну средину у обухвату Просторног плана. Ту су: предузеће за прехранбену производњу и промет - МНС д.о.о. које представља један од ретких производних погона који је у функцији, силоси у Равном Селу, као и предузећа „Горштак“ (производња резане грађе) и „Интерпласт“ (производња производа од пластике), потом предузеће „NIVA“ и шећерана „Шајкашка“ у Жабљу. На територији општине Темерин налазе се три већа предузећа: фарма свиња „Неопланта“ (јужно од Сирига), фарма свиња „Гобен“ (на југозападном делу Темерина), фарма пилића „Мистрал“ (у северном делу Темерина) и фарма свиња „Петефи“ (западно од Темерина).

Најинтензивнији потенцијалан утицај на заштићено подручје има фарма свиња „Петефи“, чије су лагуне осокне смештене уз притоку канала Мала бара. Индустријска зона насеља Темерин располаже већим бројем производних комплекса, међу којима су: предузеће за производњу детрџената „Јуко хемија“, фабрика лежачева „ФКЛ“, фабрика вентила „Термовент“, фабрика чоколаде „Векић“ и др.

Непречишћене, односно недовољно пречишћене отпадне воде индустријске зоне махом се упуштају у водоток Бела бара, преко које загађујуће материје доспевају на заштићено подручје. Осим наведених, у Белу бару доспевају и отпадне воде из бројних сервиса аутомобила и праоница. У Сиригу се налази „Есо Recycling“, компанија која се бави производњом гуменог гранулата.

Према расположивим подацима евакуација отпадних вода у већини насеља и даље се решава претежно индивидуално, путем упојних и полупропусних септичких јама, услед чега долази до загађења земљишта и прве издани подземних вода са могућношћу транспорта загађујућих материја до основног водоносног комплекса.

Одлагање комуналног отпада и животињских лешева до сада је решавано парцијално, у оквиру појединачних насеља или групе насеља. На тим локацијама и у њиховом непосредном окружењу присутна је деградација простора, у смислу загађења земљишта, подземних вода и ваздуха. Простори сметлишта прекривају се у зависности од организационих фактора и економских могућности.

Животињски лешеви одлажу се унутар озидане јаме, а као мера спречавања ширења заразе користе се различита хемијска средства (сона киселина, каустична сода, формалдехид).

Сметлишта представљају значајан угрожавајући фактор за станишта заштићеног подручја, околне пољопривредне површине и квалитет воде, као ресурса за развој туризма. Изградњом санитарних регионалних депонија за одлагање комуналног отпада, санацијом и рекултивацијом постојећих локација, у великој мери био би решен проблем негативног утицаја на животну средину. Међутим, паралелно са планирањем регионалних депонија, неопходно је санирање и рекултивација постојећих сметлишта.

Изградња и коришћење путева мења животне услове у окружењу, на површини која је неколико реда величине већа од саме површине саобраћајног коридора. Саобраћајнице у највећој мери могу бити значајан угрожавајући фактор у случају преласка преко заштићеног подручја. Највећи утицај имају најфреквентније саобраћајнице: ауто-пут Е-75 (који прелази преко Јегричке источно од насеља Змајево, остали државни путеви I реда (бр. 22.1. /Н. Сад-државна граница/ који пресеца Јегричку северно од Сирига и бр. 7. /Зрењанин-Н.Сад/ који прелази преко водотока на удаљености од око 3,5 километара од ушћа у Тису).

Остали државни путеви II реда трасирани су правцем север-југ и угрожавају простор под заштитом само на местима преласка (бр. 127 који сече Јегричку унутар насеља Змајево, бр. 120 који прелази преко водотока северно од насеља Темерин и бр. 122 који унутар насеља Жабал пресеца водоток). Утицај саобраћајнице бр. 122 је најинтензивнији јер, због ширег плавног појаса на овом простору, прелази преко дела влажних станишта. Остале саобраћајнице које прелазе преко заштићеног подручја углавном су локалног карактера и не представљају угрожавајући фактор високог интензитета.

Загађење воде и земљишта јавља се у случају неадекватно решеног одводњавања површине саобраћајнице, као и нерешеног проблема адекватног одлагања отпада, што може имати директан и индиректан негативан утицај на заштићено подручје. Загађивање воде и земљишта врши се загађујућим материјама које се растварају у води, али и нерастворљивим (као што су угљоводоници, тешки метали и сл). Бука, вибрације и светлосно загађење представљају угрожавајуће факторе чији је утицај на животињски свет најмање истражен у домаћој стручној јавности. Извор буке и вибрација су возила, а акустична енергија зависи од бројних фактора који потичу од возила и акустичних својстава саме путне површине. Висок ниво буке, који често прелази граничне вредности дозвољене сонорне емисије представља посебно велики проблем за осетљиве врсте.

3.1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Подручје обухваћено Планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град), ветрова и поплава.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни повратни период од 475 година, подручје обухвата Плана има утврђен **земљотрес** јачине VI-VII, VII односно VII-VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98). У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VI степен манифестовати „врло јак земљотрес“, за VII степен „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Настајање **пожара**, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Могућа појава пожара је и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима.

Појава **града** је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредне културе које су у том периоду и најосетљивије.

Преовлађујући **ветрови** на овом простору дувају из западног и југоисточног (кошава) правца, утичу на органски и неоргански свет, као и на многе људске делатности како непосредно тако и посредно (на приносе у пољопривреди, количину падавина, испаравање тла и биљака, наносе штету, психофизичко стање људи кроз повећану или смањену активност и сл.).

Извршена регулација Јегричке и изградња каналске мреже, у великој мери обезбеђује заштиту подручја од евентуалних **поплава**. Високе подземне воде и сувишне атмосферске воде каналима се одводе у реципијент- Јегричку.

У оквиру обухвата Просторног плана, по питању спољних вода угрожени су делови општине Жабал, односно атари насеља Жабал и Чуруг које река Тиса може да угрози. Одбрамбени насипи подигнути дуж десне обале Тисе (прва одбрамбена линија), затим одбрамбени насипи подигнути дуж обале Јегричке и Старе Тисе (друга одбрамбена линија), са водопривредним објектима за заштиту од високих вода (црпне станице, хидромелиорациони канали), штите територију општине од поплавих вода.

3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Подручје дефинисано оквирном границом обухвата (према Одлуци о изради Просторног плана) плански је уређивано планском документацијом јединица локалне самоуправе: просторни план општине и урбанистички планови (плански документи наведени у тачки 2.3. овог Материјала), а делови посматраног подручја су плански разрађивани и просторним плановима подручја посебне намене (плански документи наведени у тачки 2.2. овог Материјала). За потребе анализе начина коришћења простора за подручје Просторног плана коришћени су подаци из напред наведених планских докумената донетих у периоду 2003-2017. године.

Наведеним просторним плановима дефинисана је планска намена земљишта (пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште). Поједина планска решења нису реализована у делу и/или у целости, најчешће због недостатка финансијских средстава и/или нових законских ограничења. Подаци из планских докумената нису усаглашени са подацима Републичког геодетског завода, а евидентирана је и нелегална градња.

Шумско земљиште

Заступљеност површина под шумама и шумским земљиштем на посматраном подручју је изузетно мала. То су издвојени, мали локалитети под шумама и шумским земљиштем. Највеће површине под шумама и шумским земљиштем се налазе у КО Жабал и то у делу који је ближи реци Тиси.

На делу шумског земљишта се налазе ловно производни и ловно технички објекти.

Графички подаци о шумама и шумском земљишту за подручје обухвата Просторног плана преузети су из просторних планова општина у обухвату Просторног плана. Шумско земљиште дефинисано је као шуме и шумско земљиште (шуме и шумско земљиште, ваншумско зеленило).

Пољопривредно земљиште

Природни услови (педолошки, климатски, просторни) у великој мери опредељују и усмеравају пољопривредну делатност подручја обухвата Просторног плана у правцу даљег развоја ратарства и повртарства и то су водеће гране пољопривреде на овом подручју.

Највеће површине пољопривредног земљишта су заступљене као њиве, под ратарским културама. На посматраном подручју присутна је већа заступљеност и површина под влажним ливадама и трстицима, пашњацима и рибњацима.

Воћарство и виноградарство је мало заступљено.

Водно земљиште

Водно земљиште су површине на којима стално или повремено има воде и због којих се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Ово земљиште је елемент простора од изузетне важности коме се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава.

У обухвату Просторног плана водно земљиште чине:

- текуће воде: Јегричка и Тиса;
- стајаће воде: Велики канал ДТД, канали основне каналске мреже ХС ДТД, Стара Тиса и баре (Мала бара, Црна бара и др.).

Међународна река Тиса својим доњим током пролази кроз нашу земљу, где има врло мали пад па узрокује појачани интензитет бочне ерозије и настајање кривудаваог речног корита. Тиса је изгубила природни карактер на свом доњем (и средњем) току, тако да су њене хидрографске особине данас углавном под утицајем антропогених објеката: брана, одбрамбених насипа, канала и просека. Ова река има велики утицај на режим површинских и подземних вода. Утицај Тисе на приобаље, када се ради о приливу воде, простире се на око 400 до 500 m удаљености од насипа, при чему је највећи утицај ближе насипу. У обухвату Просторног плана, дуж корита Тисе су подигнути насипи, пројектовани да задрже екстремно велике воде. Уз реку Тису, у небрањеном делу, налазе се водозаштине шуме. Коришћење, уређење и изградња водног земљишта реке Тисе регулисано је ПППН мултифункционалног еколошког коридора Тиса.

Јегричка је заштићено подручје, Парк природе „Јегричка“, проглашено 2005. године Одлукама четири скупштине општине: Бачка Паланка, Врбас, Темерин и Жабаљ. За ово подручје је урађена и нова Студија заштите ПП „Јегричка“, а Уредба о заштити је у поступку доношења. Јегричка је некада била природни ток који је, након регулационих радова 1960. године издељен на више хидротехничких целина тако да се данас зове Канал Јегричка. На дужини од 65 km Јегричка има пад од 7,2 m. Први технички подухват који је променио природни слив Јегричке је градња канала Дунав – Тиса од Моноштра до Бачког Градишта. Режим вода слива Јегричке данас представља дириговани режим. Заштићено подручје ПП „Јегричка“ састоји се из три природне целине: целина А: каналисани део; целина Б: средњи део (протицај Јегричке преко природних депресија) и целина В: рибњак. Целина А обухвата простор од уставе Деспотово km 65+140 преко прелива Змајево km 48+490 до државног пута Темерин-Бечеј km 30+000. У овом делу тока Јегричка је каналисана-регулисана, ископан је одводни канал са ширином дна од 6,0 до 7,0 m. Целина Б обухвата простор од пута Темерин-Бечеј km 30+000 до уставе Жабаљ km 15+470. Овај део Јегричке није регулисан, а отицање се врши преко природних депресија и некадашњег одводног канала. Трећа целина В простире се од уставе Жабаљ km 15+470 до црпне станице Жабаљ km 0+820. Од црпне станице Жабаљ km 0+820 деоница канала до km 0+000 је изливни канал Јегричке у Тису. Целина од уставе Жабаљ до црпне станице Жабаљ претворена је у рибњак површине 470 ha, основан 1954. године. Изливни канал Јегричке од црпне станице Жабаљ до улива (ушћа) у Тису пролази кроз форланд.

Стара Тиса је заштићено подручје, Парк природе „Стара Тиса“ код Бисерног острва, проглашено 2008. године Одлукама три скупштине општине: Бечеј, Нови Бечеј и Жабаљ. Стара Тиса је један од многобројних пресечених меандара на десној обали реке Тисе. Просецање меандра извршено је у периоду од 1853. до 1858. године. Подизањем одбрамбеног насипа према Тиси онемогућено је континуирано засипање његовог корита флувијалним материјалом из реке.

Хидросистем ДТД представља разгранату мрежу канала и водотока на територији Бачке и Баната са задатком да реши главне проблеме мелиорације земљишта – одводњавање и наводњавање. Поред основне функције они се користе и у сврхе пловног транспорта, за рибарство, снабдевање индустрије и насеља водом, прихватање употребљених вода, за рекреацију и др.

Грађевинско земљиште

Графички подаци о грађевинском земљишту за подручје обухвата Просторног плана преузети су из просторних планова општина у обухвату Просторног плана.

Грађевинско земљиште је дефинисано као:

- грађевинско подручје насеља: Деспотово (Општина Бачка Паланка), Савино Село, Равно Село и Змајево (Општина Врбас), Сириг и Темерин (Општина Темерин), Госпођинци, Чуруг и Жабал (Општина Жабал);
- зона кућа за одмор (викенд зоне постојеће, викенд зоне планиране, зона кућа за одмор и рекреацију);
- туристичко-рекреативни комплекс (зона спортско-рекреативних и туристичких садржаја, спортско рекреативни комплекс, туристичко рекреативне површине планиране, Информациони центар Парка природе „Јегричка“, музејско-едукативни центар);
- радне зоне/комплекси (радне зоне, радне зоне планиране, радна површина у функцији примарне пољопривредне производње, радни комплекси);
- грађевинско земљиште за комуналне површине и инфраструктуру (гробље, гробље изван грађевинског рејона, центар за рециклажу и компостилиште органског отпада, планирано прихватилиште за животиње, општи аеродром, станица за снабдевање горивом, извориште водоснабдевања постојеће/планирано, црпна станица, уређај за пречишћавање отпадних вода, постројење за пречишћавање отпадних вода, трафо станица, ТС 110/20кВ, главно разводно чвориште – Госпођинци).

3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Основна ограничења у коришћењу простора односе се на усклађивање активности на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту са прописима чији циљ је очување природних вредности, предеоног диверзитета, као и мерама којима се уређује заштита природних добара (очување биодиверзитета и геодиверзитета) и животне средине.

У односу на природна добра, основна ограничења у коришћењу простора су дата кроз мере заштите природе, прописане за: заштићена подручја, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошке коридоре (као и за заштитне зоне станишта и коридора).

Остала ограничења у коришћењу простора (зоне контролисане, ограничене или зоне забране градње) односе се на:

- заштитни појас линијске инфраструктуре (заштитни појас: јавних путева, заштитни пружни појас, зоне заштите: одбрамбених насипа, надземних високонапонских водова, електронских комуникационих система, термоенергетске инфраструктуре);
- инфраструктурне објекте, комплексе и површине (зона заштите водотока, изворишта водоснабдевања и др.);
- комплекса посебне намене (зоне контролисане, ограничене и забрањене градње око објеката специјалне намене – војних објеката);
- дефинисање повредивих зона око објеката са повећаним ризиком од хемијског удеса, у складу са важећим прописима, у којој се могу испољити ефекти удеса, а прописани су и одређени услови у контексту заштите животне средине.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Основни циљ планске заштите подручја Парка природе је очување дивљих врста, мозаичне структуре предела, распореда природних станишта и низа геоморфолошких облика речне ерозије и акумулације у измењеном окружењу у којем се налазе насеља и обрадиве површине. На тај начин ће се уједно остварити и развој подручја, заштита биолошке разноврсности, као и очување квалитетне животне средине. Поред значаја овог простора као заштићеног подручја очуване природе са режимима заштите у оквиру посебне намене, циљ израде плана је да се створе услови да подручје има и еколошку, научно – истраживачку, васпитно – образовну и развојну функцију.

Анализом елемената који учествују у формирању вредности подручја Парка природе Јегричка ће се формулисати основне смернице управљачке политике у смислу предузимања мера у циљу заштите оних елемената који су важни са аспекта очувања природних вредности, односно оних карактеристика које чине локални идентитет.

У области **заштите и презентације природног наслеђа и вредности карактера предела** циљеви су:

- подстицање локалног развоја дефинисањем стратегије управљања и руковођења природним наслеђем и културним наслеђем, као и адекватним коришћењем расположивих ресурса;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју, посебно на простору Парка природе;
- обезбеђење планских услова за одрживи развој подручја (посебно туризма и пољопривреде);
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са међународним стандардима заштите.

У области **заштите и коришћења природних ресурса** циљеви су:

- успостављање планског основа за рационално коришћење пољопривредног земљишта у сврху његове основне намене, уз афирмисање компаративних предности посматраног поднебља (повртарство, индустријско биље и сл.) и његово максимално очување од деградације и ерозије;
- стварање просторних услова за повећање површина под шумама и шумским земљиштем, које ће бити у функцији очувања биодиверзитета и стабилности екосистема. Газдовање шумама треба ускладити са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи;
- заштита подземних и површинских вода;
- рационално коришћење свих вода у складу са законском регулативом, што подразумева експлоатацију само динамичких резерви воде, односно експлоатацију обновљивих количина воде;
- заштита подземних вода од антропогених утицаја.

За потребе **демографско-социјалног и привредног развоја** подручја циљеви су:

- афирмација Парка природе Јегричка као јединствене туристичке локације у оквиру шире туристичке дестинације доњег потисја;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и локалну културу, приходе од туризма, нова радна места и заштиту локалних екосистема;
- подизање квалитета и повећање обима и разноврсности туристичке понуде у односу на потенцијале са једне и циљна тржишта са друге стране;
- постављање туристичке саобраћајне и информативне сигнализације и побољшање информисаности туриста, унапређење бициклистичке инфраструктуре, повећање туристичке конкурентности сеоских газдинстава и руралних туристичких услуга.

За потребе **развоја инфраструктурних система и заштите животне средине** циљеви су:

- побољшање снабдевања водом свих корисника, комплетирање система за одвођење отпадних вода, пречишћавање отпадних вода, усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама, заштита квалитета подземних и површинских вода, заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката, смањење и рационализација потрошње енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- супституција електричне и топлотне енергије, енергијом произведеном из неконвенционалних извора, стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије;
- повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је у економском интересу, од значаја је за заштиту животне средине, одрживо коришћење и очување природних ресурса;
- уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре као једног од значајних покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ИСТ технологији;
- минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ОСНОВНИХ ПАРАМЕТАРА ЗА ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За потребе израде Материјала за рани јавни увид за подручје Просторног плана преузети су подаци:

- из донетих планских докумената¹¹ јединица локалне самоуправе (ЈЛС) за:
 - основну намену површина: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, уз уједначавање њиховог приказа;
 - коридоре основних инфраструктурних система;
- од Покрајинског завода за заштиту природе: графички прикази граница режима заштите Парка природе и његове заштитне зоне.

На основу анализе наведених и других расположивих података о постојећем стању посматраног подручја, његових потенцијала и ограничења дата је **прелиминарна граница посебне намене**. Прелиминарна граница посебне намене ће се преиспитати у фази израде нацрта Просторног плана и утврдити у односу на сагледане услове, мишљења и закључке са раног јавног увида. Посебна намена ће представљати подручје чије уређење ће се директно спроводити на основу исказа датих овим Просторним планом.

Унутар границе посебне намене сагледаће се структура простора и елементи карактера предела, који ће утицати на дефинисање целина основне намене, као и редифинисање дистрибуције основних намена простора (шумско, пољопривредно, водно и грађевинско земљиште).

Под уређењем Парка природе подразумеваће се спровођење низа мера и активности ради заштите, обнављања и унапређења, пре свега природних вредности, у циљу очувања функционалности станишта, карактеристичних амбијенталних целина и процеса у екосистему.

Основне карактеристике анализираних подручја, у смислу сагледане целовитости и кохерентности препознатљивих елемената Парка природе, указују да прелиминарна граница обухвата, дата Одлуком о изради Просторног плана, одговара адекватном дефинисању подручја посебне намене.

Са становишта идентификовања, мапирања и класификације природних, културно-историјских и визуелних елемената, који се манифестују у оквирима Парка природе и његове заштитне зоне, евентуалне корекције границе обухвата Просторног плана и дефинисања посебне намене би ишле у правцу укључивања површина квалификованих као станишта заштићених и строго заштићених врста, а која су у просторној и функционално-еколошкој вези са еколошким коридором Парка природе.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА ЗА ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Планска заштита подручја Парка природе Јегричка у поступку израде планског документа у значајној мери ће утицати на стварање услова за ефикаснију заштиту локалног идентитета, унапређење одрживости у коришћењу простора и развоја локалних заједница.

Просторни план ће пружити смернице за уређење и одрживо коришћење простора у односу на функционалност, амбијенталну вредност и традиционалан начин коришћења. Наслеђене геоморфолошке и хидрографске карактеристике, које представљају важне елементе композиције предела, имаће посебан значај у оквиру дефинисања планских решења.

Услед специфичних просторних услова који формирају карактер предела водоточне долине Јегричке, посебно геоморфолошких карактеристика у којима доминирају елементи условљени аграрним коришћењем простора и потребе да се истакне повезаност еколошког коридора, Просторним планом ће се допринети већој интеграцији овог подручја у јединствену и препознатљиву целину.

¹¹ Планска решења преузета су из планске документације која је у архиви Обрађивача и са сајтова ЈЛС.

Стога ће предмет интервенције у простору бити усмерен ка мерама успостављања хоризонталне кохезије подручја уз мање „акупунктурне“ интервенције. Спровођењем Просторног плана очекује се адекватан начина коришћења простора, заштите и развоја подручја Парка природе и његове заштитне зоне. Планска решења ће допринети промоцији природних ресурса и природних вредности као развојних потенцијала. Утврђивањем зона са диференцираним режимима заштите природе и мера очувања препознатих вредности карактера предела, успоставиће се систем одрживог коришћења простора.

У сврху успостављања рационалног коришћења простора, ускладиће се туристички и комплементарни садржаји са природним потенцијалима и ограничењима, режимима заштите и другим критеријумима. Ово подразумева и адекватно инфраструктурно опремање, којим ће се створити услови за бољу презентацију и коришћење посебних природних и културних вредности у едукативне и истраживачке сврхе.

Посебан ефекат планирања се очекује у сфери планског очувања и заштите пољопривредног земљишта, водних ресурса и функционалности еколошког коридора у смислу промовисање мултифункционалног коришћења простора.

Просторни план би требало и да упути на примену различитих мера и политика из домена управљања водама, туризма, руралног развоја, уређења јавних простора, заштите животне средине и саобраћаја.

Непосредни очекивани ефекти планирања у погледу унапређења начина коришћења простора су:

- утврђивање стварних природних вредности у режимима II и III степена заштите и њихова прописана заштита и презентација;
- утврђивање најпогоднијих локација за развој туристичких садржаја, као потенцијално значајног ресурса локалне заједнице;
- успостављање мера ограничења ширења грађевинског подручја до мере коју одређује компромис између еколошке прихватљивости односа према природи и економске одрживости;
- упућивање на посебне програме развоја, мултисекторску координацију функција и међусобне сарадње свих надлежних субјеката развоја;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите природних и културних добара и вредности карактера предела;
- утврђивање стратешких приоритета;
- успостављање јединственог става по питању даљег просторног развоја посматраног подручја, које ће бити усмерено ка поштовању режима заштите, унапређењу природних вредности и усклађивању различитих интересних (секторских) потреба за уређењем овог простора уз решавање конфликтних ситуација у простору.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

536.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017. године, донела је

**ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА”**

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка” (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом тог плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- општина Бачка Паланка, катастарска општина Деспотово;
- општина Врбас, катастарске општине: Савино Село, Равно Село, Змајево;
- општина Темерин, катастарске општине: Сириг, Темерин;
- општина Србобран, катастарска општина: Надаљ 1;
- општина Жабаљ, катастарске општине: Чуруг, Госпођинци, Жабаљ.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тремеђи катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, од ове тремеђе граница иде у правцу истока пратећи северну границу катастарских општина Савино Село, Равно Село, Змајево, Сириг, Темерин, Надаљ 1, Чуруг и Жабаљ до тремеђе катастарских општина Жабаљ, Српски Арадац и Мошорин.

Од ове тремеђе, граница скреће у правцу запада пратећи јужне границе катастарских општина Жабаљ, Госпођинци, Темерин, Сириг, Змајево, Равно Село и Деспотово, до тремеђе катастарских општина Деспотово, Силбаш и Пивнице.

Након ове тремеђе, граница скреће у правцу севера пратећи западне границе катастарских општина Деспотово и Савино Село, до тремеђе катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, почетне тачке описа.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 695 км².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса за подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11) у којој је та обавеза разрађена у делу о имплементацији тога плана.

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Службени гласник РС”, бр. 69/03, 36/10, 102/2010, 143/14 и 81/2015), Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ”, бр. 14/15), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода «Јужни ток» („Службени гласник РС”, број 119/12 и 98/13), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) („Службени гласник РС”, број 19/11) и Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ”, бр. 14/15).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој документацији и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне током израде плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- повећања уређености подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- заштите животне средине и одрживо коришћење природног наслеђа и карактера предела;
- заштите природних ресурса и добара и укупног биодиверзитета подручја;
- очувања диверзитета предела очувањем и унапређивањем идентитета простора;
- усклађивања приступа очувању карактера предела у контексту развоја и развојних проблема;
- развоја културног и регионалног идентитета;
- усклађеног развоја са суседним подручјима и просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окупљањем.

Члан 5.

Циљеви уређења планског подручја јесу одрживо коришћење ресурса и заштита Парка природе „Јегричка”, као и његово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и предоним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- заштитом, унапређивањем и коришћењем заштићеног подручја, у складу с режимима заштите;
- заштитом, унапређивањем и коришћењем простора у заштитним зонама и зонама утицаја на Парк природе, у складу са условима заштите природе и животне средине;
- унапређивањем стања еколошког коридора ради остварења комуникације између природних станишта и њихово интегрисање у еколошку мрежу ширег подручја;
- утврђивањем дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређивања свих природних вредности, ради заштите вредности карактера предела и природних добара и ресурса;
- утврђивањем мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које ће чинити Парк природе „Јегричка”, и природне вредности у зони утицаја на заштићено подручје. Концептуални оквир планирања биће усклађен са условима заштите, који ће унапредити заштићено подручје и очувати и унапредити циљни квалитет предела.

Концепција се дефинише на начин који истовремено обезбеђује јавни интерес и одрживи привредни и демографски развој.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама: Бачка Паланка, Врбас, Србобран, Темерин и Жабал, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка” на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка” на животну средину саставни је део аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине” Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да – по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана – без накнаде доставе све тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у десет (10) примерка у аналогном облику и десет (10) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Општини Бачка Паланка (један примерак), у Општини Врбас (један примерак), у Општини Темерин (један примерак), у Општини Србобран (један примерак), у општини Жабал (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

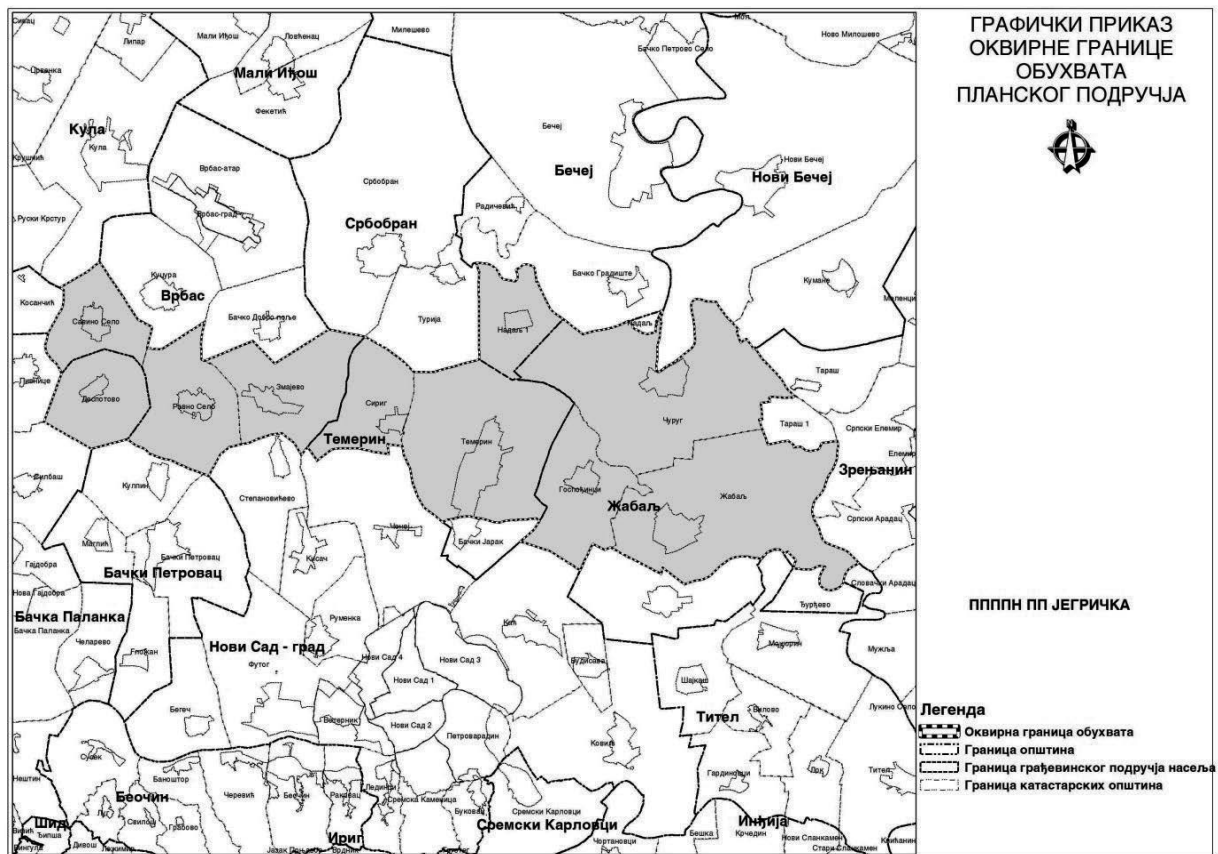
Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-3/2017-01

Нови Сад, 12. априла 2017. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, број 37/2014, 54/2014 – други пропис и 37/2016), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „ЈЕГРИЧКА“ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи

- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
- приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
- процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Стратешке процене Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер заштите животне средине, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер,

дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Израда Стратешке процене пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана, односно ефективан рок је 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Јегричка“ на животну средину обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

Број: 140-501-291/2017-05

Датум: 20.02.2017. године

Покрајински секретар
Владимир Галић

